

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXI

Birželis - June 11, 1976

Nr. 24

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

'DETENTĖS' BALANSAS

Ne toks blogas kaip gali atrodyti

Prezidentui Fordui pakeitus terminą 'Detente' į 'Peace through Strength', galima suvesti pirmojo laikotarpio balansą, nors, visai atvirai kalbant, tie visi terminai yra dirbtiniai ir slepia vieną ir tą pačią politiką. Reikia sutikti su Dean Rusk, buv. Kennedy-Johnsono administracijų Valstybės Sekretoriaus pareiškimu prieš dvejus metus, Nixono administracijai besigiriant 'detentes' epocha: 'Pasaulis neprasidėjo tik 1969 metų sausio 20 dieną'.

Iš tikro jau Berlyno blokada 1948 metais nustatė tam tikras šaltojo karo 'taisykles'. Būtent, nė viena pusė nebando per smarkiai pažeisti kitos pusės gyvybinius interesus; abi pusės bando išvengti krizių; jos net bendrauja, besistengdamos išvengti atominio karo.

Tokios 'taisyklės' automatiškai vedė prie santykių atlydžio, vistiek kokiu vardu jį vadintumėm. Tos 'taisyklės' turėjo privesti ir prie bandymo kontroliuoti ginklavimąsi ir siekti naudoti iš prekybinių santykių.

Faktas, kad Nixonas, kuris savo politinę karjerą pradėjo antikomunistiniais šūkiais, savo perrinkimą laimėjo kaip tik 'detentes' šūkiu, yra labai būdingas. Jis liūdija amerikiečių, ir bendrai viso taip vadinamo Vakarų pasaulio, nuotaikas. Juk ir šiandien, kada 'detente' susilaukė nemažos kritikos, visi kandidatai į prezidentus pasisako už atlydžio su sovie-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tais ieškojimą, nors ir be ankstyvesnio entuziazmo. 'Detente without illusions' reikalauja ne kandidatas sen. Humphrey. Be iliuzijų apie jos ribas, sovietų politinę sistemą ar sovietų užsienio politikos imperialistinį charakterį.

Visa tai veda prie išvados, kad 'detente' nebuvo koks nors nepaprastas reiškinys, bet logiškas JAV užsienio politikos tęsinys, už kurį Nixono administracija norėjo sau gauti, kitų nuomone neužtarnautą, kreditą. Kaip tik tas momentas ir sukėlė didžiausią jos kritiką.

Ta proga pasigauta senų posakių. Jau 1945 m. balandžio mėn. prezidentas Trumanas, vos pradėjęs eiti savo pareigas, pareiškė: 'Mūsų susitarimai su sovietais iki šiol buvo vienos krypties kelias!'. Tuo pačiu laiku republikonų senatorius A. Vandenberg, Jungtinių Tautų įsteigimo proga, kalbėjo San Francisco mieste: 'Konferencija prasideda rusų debesims užklojus visą dangų. Aš nežinau ar esame Frisco ar Muenchene ... Atėjo laikas užbaigti nuolaidas raudoniesiems, kol dar nepervėlu'.

Kaip matome, ir prezidentas ir opozicinės partijos užsienio politikos formuotojas buvo vienos, visai teisingos, pažiūros, tačiau JAV politika, gali sakyti, toliau riedėjo ta pačia vaga. Jos negalėjo sustabdyti šaltasis karas, o

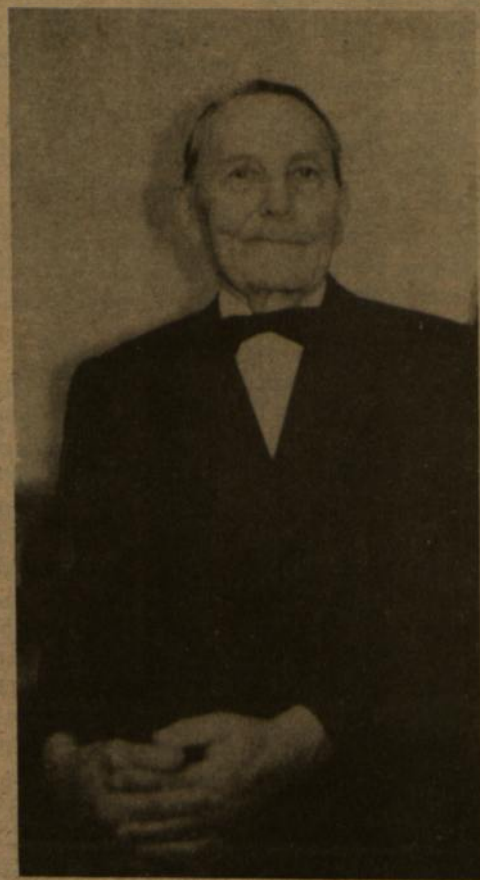
karšto nebuvo drąsos pradėti.

Šiandien T. Draper rašo žydu 'Commentary' žurnale, kad 'Appeasement was built into detente', kas yra iš esmės teisinga, tačiau iš kitos pusės 'detente' davė progos iš Sovietų Sąjungos išvažiuoti 130,000 žydų. Žinia, Izraelio būklė šiandien yra blogesnė negu buvo prieš 5 metus, tačiau dėl to neteisinga būtų kaltinti 'detente', ar Sovietų Sąjungą.

Pradėjus kalbėti apie 'detentes' plusus ir minusus.. Teigiama, kad prekybiniai sandėriai su sovietais juos stiprina. Tai tiesa. Antra vertus, sandėris paprastai yra naudingas ir kitai pusei. Imkime pavyzdžiui 1972-73 metų grūdų biznį, kuris taip dažnai prikišamas 'detentei'. 'Mūsų javų pagrobimas' - vadina jį sen. Jacksonas. Iš tikro sovietai tada nupirko 26% JAV derliaus už 1.2 milijonus dolerių. Tai pigu mūsų dienoms kainom, bet tada tai buvo pasaulinės rinkos kainos. Sovietams tai pasisekė dėl to, kad privatūs pirkimai nenujautė labai blogo derliaus Sovietijoje, o Washingtono administracija džiaugėsi galint nusikratyti atsargomis, kurių sandėliavimas jai brangiai kainavo. Šiandien sovietai daugiau perka JAV, kaip parduoda - deficitas jų pusėje 1975 m. buvo 1.58 milijonų dolerių. Jų eksportas į šį kraštą siekė vos 22 milijonus dolerių. Iš dalies dėl

(Nukelta į 2 psl.)

Korp! Neo-Lithuania mecenatą Praną Narvydą išlydinti

A. A. Pranas Narvydas

Š. m. gegužės 24 dieną, vakare New Yorke lietuvių pasiekė liūdna žinia, kad mirė PRANAS NARVYDAS, tylusis lietuvių išeivijos ambasadorius, gimęs 1887 m. liepos 14 dieną, Trumpaičių k., Žagarės vlė., Šiaulių apskr. Į Ameriką atvyko 1907 m. bėgdamas nuo rusų caro priespaudos ir nuo pat atvykimo pradžios ėmė rūpintis paliktos tėvynės kančių kėlimu laisvajam pasaulyje ir šelpti ten likusius artimuosius. Pranas tylaus ambasadoriaus vardo tikrai yra vertas, nes jis įsijungęs į vispusią lietuvišką veiklą nuo pat pirmos atvykimo dienos, jau gavęs pradą savo tėviškės sodyboje, tėvų namuose, nors aukštesnių mokslų nebuvo jam lemta išeiti, turėjo tenkintis dviklase vidurinė mokykla, bet buvo darbštus, iš prigimties talentingas ir pat vis lavinosi. Jis, kaip Vaižgantas, ėjo ten, kur buvo kviečiamas, talkino visiems Lietuvai naudingą darbą dirbantiems, kurie jo talkos buvo reikalingi, nelaukdamas iš niekur padėkos žodžio ar įvertinimo.

Jis itin daug pasidarbovo talkindamas žymesniems to meto veikėjams besikuriančiai ant karo griūvėsių Lie-

tuvai, dalyvaudamas įvairiuose komitetuose, pagelbėdamas atvykstantiems iš Lietuvos delegatams, ypač Lietuvos Misijos štabui New Yorke, kurio pirmininku buvo adv. J. Vileišis, išdininku dr. J. Žilius ir J. Žadeikis. Tos misijos didžiausias tikslas buvo sužinoti kuo daugiausia lėšų besikuriančiai mūsų tėvynei ir buvo surinkta arti dviejų milijonų dolerių. Vadinėdamas lėšų rinkti Pranas išleisdavo daug savo pinigų kelionėms, bet niekuomet nėra prašęs jų bent dalies grąžinti. Lietuvišką darbą dirbdamas, sakė man kartą velionis, - turi daugiau progos krauti plytą prie plytos į Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir jos stiprinimą. Įtemptai laukdamas iš Lietuvos džiuginančių žinių, nuo kurių mūsų darbuotojų veidai švytėdavo, o kai ryte atėję tarnybon rasdavome apsi- niaukusius veidus, tai reikėdavo, kad iš nakties jau gauta iš Lietuvos nemalonių žinių ir bijodavome išgirsti tikrovės, pasakojo kartą Pranas Narvydas.

Misijos darbui labai daug trukdė raudonųjų lietuvių laikraščiai, nors jų pastangos pakenkti vis tiek atsi-

(Nukelta į 3 psl.)

Netoli Clevelando, gražioje amerikiečių skautų Beaumont stovyklavietėje š. m. gegužės 29-31 d.d. vyko lietuvių vyr. skaučių, skautų vyčių ir jūros skautų penktasis suvažiavimas, kuriame dalyvavo 125 asmenys iš įvairių vietovių. Nuotraukoje vyr. skautininkė I. Kerelienė ir vyr. skautininkas S. Milnaitis tarp suvažiavimo dalyvių.

V. Bacevičiaus nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įkvilga*

Akcija pereitą savaitę vyko Libane. Po ilgesnio svyravimo Sirija pagaliau pasuntė stambesnes jėgas į tą kraštą. Įgalinti paliaubas ir sustiprinti savo įtaką. Kadai Sirijai priklausė ne tik Libanas, bet ir dabartinis Joršanas bei Palestina. Apjungti visas tas teritorijas šiandien neįmanoma, bet apie tai pasvajoti Damasko turbūt galima. Ką ten kalbėti ir žadėjo nuskubėjęs Kosyginas — dar neaišku, bet jo susinervinimo priežastį nesunku suprasti. Sirija, dar neseniai buvusi Sovietijos įtakoje, jau kuris laikas slenka JAV orbiton. Kaip ir visi Artimieji Rytai. Šiandien JAV klientais yra ne tik Izraelis, gaunąs per 2 milijonus netinės pašalpos, bet ir Egiptas, kuris į metus skaičiuojama, atsieisias netoli bilijono. Parama Sirijai kol kas skaičiuojama tik šimtais milijonų dolerių.

JAV už tai galėjo tame rajone išlaikyti taiką. (Dėl to, žinoma, galima būtų ginčytis. Per beveik 14 mėnesių pilietinio karo Libane, ten žuvo 20,000 žmonių.) 'Time' ko respondentų Caire, Beirute ir Jeruzalėje sutarimu, Sovietų Sąjungos įtaka Art. Rytuose per paskutinius dvi dešimt metų nebuvo tokia maža, kaip dabar. Ten tikima, kad tik JAV-bės galinčios priversti prie pastovinės taikos. Vaizdžiai tariant jos jojančios ant dviejų kupranugarių, kas be abejo yra susiję su nukritimo rizika. Izraelis jaučias savo priklausomybę nuo amerikiečių, ir tas jį baido. Tame krašte nėra vienybės ir dabartinė Rabino vyriausybė ko gero galinti būti priversta užleisti savo vietą daugiau karinagai nusistačiusiai, su kuria Washingtonui bus sunkiau susikalbėti. Iš kitos pusės, JAV neveiklumas artimiausioje ateityje gali susilpninti Egipto prezidento Sadat, kaip ir Sirijos prezidento Assad pozicijas, kurių įpėdiniai gali būti mažiau priklausomi nuo JAV. Ar JAV galės išnaudoti dabar pasitaikiusią retą progą pastovinei taikai ar paliaubom? Tai klausimas, į kurį atsakymą galima nukelti tik po JAV rinkimų, bet ne daug vėliau.

Kita akcijos vieta buvo Rhodezija. 'Newsweek' duomenimis, tenai veikia apie 1,200 partizanų, o kaimyninėse Zambijos ir Mosambique valstybėse dar 14,000 vyrų yra tam uždaviniui apmokami. Partizanai kol kas vengia stoti atviran mūšin. Jie veikia mažais būriais, paprastai po 10 vyrų, kurių tarpe vienas yra politrukas. Prieš partizanus Rhodezija yra sutelkusi 13,000 vyrų kariuomenę, kurios pusė yra juodieji. Kariniai toji kariuomenė daug pranašesnė, tačiau atėjus lietingam periodui, ir partizanų veikimui sustiprėjus, jai bus vis sunkiau ir sunkiau atsispirti.

Juo labiau, ka išlaikyti dabartinį baltųjų režimą ilgesniam laikui nėra vilties. Iš kitos pusės, valdžios perleidimas juodųjų daugumai (viso krašte esama 6 milijonai juodųjų ir 280,000 baltųjų) vistiek turi privesti prie baltųjų pasitraukimo, ką moko visų naujų Afrikos ir Azijos valstybių istorija. Ką koks Pietų Afrikos generolas Newsweek pareiškęs, kad Salisburi režimas daugiausiai galės išlaikyti 2 metus, mažiausiai — 6 mėnesius.

Ronald Reagan ketvirtadienį pareiškė, kad JAV, ar dar geriau JT, turėtų pasiųsti savo kariuomenę tvarkinčiam valdžios perleidimui juodiesiems užtikrinti. Kiti kandidatai to klausimo kol kas dar negvildeno.

Grižus į šį kraštą ... Čia pirmuose laikraščiu puslapiuose vyravo kongresmano Wayne Hays (dem. Ohio) ir galimas daiktas eilės kitų jo kolegų Atstovų Rūmuose ir Senate aferos. Reikalas sukasi apie klausimą, ar tūla Liz Ray gaudavo \$14,000 metinės algos tik už tai, kad buvo Hays meilužė, kaip kad ji tvirtina, ar už kitas pareigas kongresmano raštinėje? Kadangi pats faktas, kad ji buvo meilužė neginčijamas, geriausia atveju — kongresmanui Hays — galima sutikti, kad ji abi pareigas ėjo 'part-time' būdu. Kas gali tada nustatyti, kiek ji gavo už vienas ar kitas pareigas, vienas legaliai apmokamas iš valstybės išdo, kitas nelegaliai, už ką grėsia tokia pat bausmė, kaip ir už kitokį išėikvojimą. Aplamai imant, Amerikoje vyrauja pažiūra, kad lytinis gyvenimas yra kiekvieno asmeninis reikalas, į kurį niekas neturėtų kištis. Dėl to spauda iki šiol palyginti mažai domėjosi ištatymų davėjų romantiškom aferom, nors jų netrūko. Dabar laukiama daugiau reiliacijų D. Britanijos pavyzdžiu. Juo labiau, kad iškėlimui turimas geras pasiteisinimas. Politikai, save piršdami rinkikams, paprastai prisistato su žmonomis ir vaikais, vaizduodami sukūrę laimingą šeimą. Jei jie taip darydami meluoja, ar nėra spaudos uždavinys tai atskleisti?

Vargšas Nixonas, tai skaitydamas, galėtų piktai pasidžiaugti. Teigiama, kad jis nuo 1962 metų gyvenęs kaip vienuolis. Faktinai ir tai užkliuvo, nes privedę prie jo užsidarymo ir nepasitikėjimo kitais. Juo daugiau žinome, tuo daugiau abejojame. (vm)

PRESS MECHANIC
For Can Manufacturing Facility. Experienced required on double and multiple die presses. Pleasant rural surroundings out side of Detroit, Mich. Wages commensurate with experience & ability.
Apply
DIVERSIFIED PACKAGES
730 Iabell St.
Howell, Mich. 48843
517-546-6550 (24-28)

'DETENTĖS' BALANSAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

to, kad jiems netaikant 'didžiausio palankumo principo' už eksportuojamas gėrybes reikia mokėti 110% vertės muitą.

Cia susiduriame su principiniu klausimu. Ar prekybinių santykių neturėjimas, javų eksporto sustabdymas, galėtų pakeisti sovietinį režimą. Dėl to nuomonės skiriasi. Sovietų piliečiai jau yra pergyvenę sunkesnius laikus ir dėl to nesukilo. Sovietų Sąjungos ūkinė apyvarta (Gross National Product) vertinama maždaug 700-800 bilijonų dolerių. Turinti galvoje tokią sumą, jos prekybiniai santykiai su JAV nevaizdina didelės rolės. Daugiau įtakos galėtų turėti viso Vakarų pasaulio boikotas, bet jis nėra galimybių ribose. Antra vertus, gyventojų pragyvenimo lygiui, nors ir labai lėtai, nuolat kylant, to proceso dabar sulaukimas Kremlui turėtų sukelti daugiau sunkumų negu 1930-40 metais. Bet vėl ... gėrbūvio kilimas daugiau sužadina laisvę troškimą negu bėdas.

Ginklevimos srityje 'detentės' laikotarpio susitarimai nesurišo amerikiečių rankų siekti techninės persvaros. Paskutinėmis žiniomis, sovietai suprato, kad techniškai jie yra per silpni išnaudoti Vladivostoko susitarimu nustatyto 2,400 strateginių bombonešių ar reketų skaičiaus. Faktinai jis ir nereikalingas. Priešą galima sunaikinti, ar padaryti jam nepakeliamą nuostoliu su dešimtadaliu to skaičiaus. Todėl jie dabar siūlysią sutartą skaičių sumažinti. Pagal 1972 m. susitarimą (SALT I) sovietai gali turėti povandeniniuose laivuose 740 raketų paleidimo įtaisų (launcher). Pasistatę naują laivą su tokiais prietaisais, jie turi per 4 mėnesius išardyti vieną seną. JAV žvalgyba tačiau nustatė, kad per paskutinius 4 mėnesius jie pastatė 51 naujus 'launcherius', bet išardė tik 11 senų. Sovietai apie tai patys pranešė, teisindamiesi techniškomis kliūtimis ir žadėjo per kelias savaites 'pasitaisyti'. Techniškai, žinoma, susitarimo sulaužymas. Bet praktiškai — jis nedaug reiškia.

Sovietai, aišku, nesilaikys ir didžiausios 'detentės' rakšties mūsų aktyse — Helsinkio akto — nuostatų. Nepaisant visų pareiškimų ir samprotavimų mūsų spaudoje, kurių daugumas, įtariu, buvo padaryti to akto teksto neskačius, tas aktas gali būti greičiau mums naudingas, negu kenksmingas. Daugiausiai mus baido jo nuostatos draudžias sienas pakeisti jėga, bet karas kaip politinė priemonė buvo jau uždraustas 1928 metų rugpjūčio 27 d. Paryžiuje pasirašytu Briand-Kellogo paktu! Jei Vakarai toliau silpnės, jei Italijoje rinkimus laimės komunistai, sovietai aišku ne tik nesiskai

tys sus Helsinkio akto nuostatais, bet gal ir gailės jį pasirašę. Juk jis ne puolimo, bet gynimosi priemonė, siekianti stabilizuoti dabartinę padėtį. Jei taip — stabilizuoti stengiamasi tik griūvančią santvarką, o ne kylančią, kas reiškia, kad Kremlius savo padėties nelaikė tokia stipria, kaip kad mums ji atrodė.

Jei kapitalistinė sistema nesugrius ir Vakarai nepamės galvos, sovietai 1977 metais Belgrade numatytoje konferencijoje turės pergyventi daug nemalonumų, teisindamiesi dėl Helsinkio trečios dalies — žmonių teisių — nesilaikymo. Pagaliau ir Vakarams visai sugriuvus, ar nuotakoms pačioje Sovietijoje pasikeitus, Vilniaus vyriausybė, jei joje dar bus lietuvių dauguma, vieną gražią dieną galės paprašyti laikytis to akto nuostatų, kas bus lygu nepriklausomybei.

Formalaus sienų pakeitimo tam visai nereikės. Žinoma, tai galima pavadinti sapnu, bet kiek sapnų gyvenimo tikrovė jau yra aplenkusi? Didelis sapnas yra tikėtis amerikiečių žygio į Elbės rytinį pakraštį.

Grižtant vėl atgal į praeitį tenka konstatuoti, kad didžiausias priekaištas 'detentei' gali būti tik tas, jog ji amerikiečius migdė sovietų pavojaus akivaizdoje. JAV politika, vistiek kas būtų jos priešakyje, būtų labai panaši, ieškant atlydžio santykiuose su sovietais. Sprendimas pasitraukti iš Vietnamo ir nesikišti į Angolą išplaukė ne iš 'detentės' dvasios, bet kongreso ekonominiu nutarimu. Gali beveik stebėtis, kad sovietai dar daugiau neišnaudojo amerikiečių atsigrįžimą į savo pačių reikalus ir padėtį. Bet, jei 'detente' buvo ką užmigdžiusi, prasidėję dėl jos ginčai yra pakankamai garsūs, kad miegančius pažadintų.

GERIAUSIĄ DOVANA BET KOKIA PROGA

Rasite pas vienintelį
lietuvį kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

185 North Wabash Avenue
Chicago, Ill. 60601 2nd Floor

DIDELIS PASIRINKIMAS
PUOŠNIŲ IR PASKUTINĖS
MADOS KAILIŲ!

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7 1/4% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7 1/2% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6 3/4% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6 1/2% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

**Saint
Anthony
Savings**

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

TRAGIŠKASIS BIRŽELIS

Nuo masinių trėmimų pradžios šiemet sukanka 35 metai. Kaip kiekvienais, taip ir šiais metais lietuvių kolonijos ruošiasi plačiai tai paminėti.

Mūsų tautos naikinimas šiandien gal jau ir ne taip masiniai, bet labiau paliečiant rinktinius asmenis, tęsiasi.

Kai 1940 m. Sovietų raudonoji armija įsiveržė į Lietuvą, sugriaudama ramų ir laimingą gyvenimą, atnešdama komunistinę priespaudą, Lietuvių tauta neteko savo nepriklausomybės ir didžiausios žmogaus gyvimo vertybės – laisvės.

Bolševikams okupavus Lietuvą, kiekvienas sąmoningas lietuvis tuoj pajuto, kad jo ir jo tautos gyvenime įvyko kažkas baisaus. Pajuto, kad jis nebegalės siekti tų tikslų, kurių galėjo siekti, kai gyveno laisvoje Lietuvoje. Iš pat pirmųjų bolševikinės okupacijos dienų jis įsi tikino, kad nebėra saugus, kad bet kuriuo metu be jokios priežasties gali būti suimtas, uždarytas į kalėjimą ar ištremtas į Sibirą. Jis pamatė, kas savo tėvynėje ir net savo namuose nebe jis šeimininkas, bet okupantas; kad jo tautos didžiausioms vertybėms grėsia mirtinas pavojus.

Bolševikų okupacija parodė, kad, netekus nepriklausomos valstybės ir laisvės, žmogus ne tik kad nebegali siekti savo individualinių tikslų, bet jis yra dar paverčiamas beteisiu vergu, su kuriuo okupantas gali daryti, kas jam tinka. Netekęs teisių ir nuosavybės, lietuvis dar tikėjosi nors išsilaikyti savo Tėvynėje. Jis norėjo bent savo kaulus palikti ilstis gimtosios žemės smėlyje. Tačiau enkavedistai grūmojančiai šaukė: – Ne, tu nemirsi savo žemėje! Tavo kaulus užpustys Sibiro taigų sniegas. Tu kovojai dėl laisvės ir ją laimėjai, bet mirsi vergu!

Bolševikai pirmomis okupacijos dienomis sugrūdo į kalėjimus per 12,000 laisvę mylinčių tautos sūnų bei dukterų, o bolševikinio teroro metais enkavedistai kalėjimuose nužudė apie 5000 lietuvių.

Pradžioje mūsų tautos naikinimą bolševikai bandė vykdyti be didesnio triukšmo, stengdamiesi naikinamuo-

sius išnaudoti provokaciniais sumetimais, dėdamiesi jų tautinės kultūros globėjais. Taip maskuodamiesi jie varė didžiausią propagandą: girdi tik fašistams Tarybinėje Lietuvoje vietos nėra.

Pirmomis bolševikų okupacijos dienomis 1940 m., komunistai pradėjo žlugdyti lietuvių tautos brangiausiąjį turtą – švietimą. Per spaudą ir radiją buvo varoma nešvari propaganda prieš esamas nepriklausomos Lietuvos mokyklas. Komunistai šmeižė ir biauorojo įvairiausiais būdais visą mokyklų santvarką, programas, o labiausiai tai patį auklėjimą. Tačiau jie juto, kad švietimą sužlugdyti greitai nepavyks – mokslas ir auklėjimas Lietuvoje buvo stiprus ir prilygo Vakarų Europos mokslo lygiui.

Enkavedistai iš pasalų sekė lietuvių ir įtarinėjo jį. Nuo latinis šnipinėjimas, šeimos židinio terorizavimas, vedė prie skaudžiausių pasėkų. Bet tikrąjį savo veidą okupantai parodė tada, kai jie pradėjo nekaltuosius vežti į Sibiro taigas.

1941 m. birželio 14-15 d.d. istorijoje negirdėtu žiaurumu, enkavedistai naktimis gaudė nekaltus žmones ir juos, prekinį traukinių užkaltuose vagonuose vežė į šaltąjį Sibirą. Per dvi naktis jie spėjo išvežti per 40,000 Lietuvos gyventojų. Kiekverksmo, ašarų, vaitojimo ir kraujo tomis dienomis buvo išlieta! Tas vežimas įvykdytas pagal nustatytą iš anksto planą. Bolševikai buvo pasiryžę trigubai tiek išvežti, bet, prasidėjus karui su vokiečiais, to nebegalėjo įvykdyti. Užtat, traukdamiesi iš Lietuvos, jie žiauriausiai išžudė tūkstančius nekaltų žmonių, daugelyje vietų palikdami išniekintas savo žudynių aukas. Pavyzdžiui Raimių miškelyje, Lenkeliškyje, Kretingos apskrityje ... rasti lavonai be galvų, nukirstomis rankomis, nuo kojų ir rankų numauta oda ir t.t. ...

Alytaus, Marijampolės, Vilkaviškio, Rokiškio, Zarasų apskrityse vyko masiniai žmonių žudymai. Pravieniškų priverčiamųjų darbų stovykloje, kur buvo kalinami ūkininkai nepajėgę atiduoti rekvizicijų, buvo rasta apie 500 lavonų ... Tai tik maža iliustracija skaudžios praeities ...

PRANĄ NARVYDĄ IŠLYDINT...

(Atkelta iš 1 psl.)

mušdavo į sieną, nes pinigai į misiją plaukė tūkstančiais kasdien.

Narvydas dirbo, materialiai rėmė, nes nuoširdžiai tikėjo tautine idėja, kurią pajuto dar Lietuvoje pas tetą radęs iš 1884 metų po baltų pakištus vieną "Aušros" numerį ir vieną "Aušros" kalendorių, o vėliau iš kaimyno gavęs ir pasiskaitęs S. Daukanto Lietuvos istoriją. Būdamas piemeniu Pranas rastus dirvoje kažkokius pinigėlius siųsdavo dr. J. Basanavičiui į Bulgariją ir gautais iš jo laiškais didžiudavos. Taip jame įsižiebė meilė savam kraštui ir tas tautinis žiburėlis jame neprigeso per visą gyvenimą.

Vieni su dėkingumu jį vertino, kiti be dėmesio jo parama bei talka pasinaudoję pamiršdavo. Korp! Neo-Lithuania jį įrašė į savo mecenatus. O buvo taip, kartą pasakojo Narvydas:

— Dirbdamas Lietuvos Misijos štabe New Yorke, aš sužinojau, kad 1922 m. įsisteigė Studentų Tautininkų Korporacija Neo-Lithuania ir jie nutarė siųsti atstovus į JAV, iš kurių parinko V. Banaitį, turėjusį tetą J. Pranaitę Philadelphiaje, tuo laiku buvusią kun. A. Miluko leidžiamo laikraščio "Žvaigždė" redaktore. Ji kreipėsi pagalbos į kun. Miluką, o jis visuose lietuvių reikaluose šaukdavosi į Vienybės redaktorių J. O. Širvydą, kuris pasikvietė mus ir sudarė komitetą neolituanių atstovams priimti, globoti. Aš tame komitete dirbau ir pats savo lėšomis rėmiau. Jie, įvertindami mano pastangas, gal būt, už tai 1927 m. atsiuntė diplomą, suteikiantį mecenato vardą. J. O. Širvydą gerai pažinojau, kaip didį patriotą lietuvių, sakė Narvydas, deja, nebe tos idėjos skelbiamos dabartiniam Vienybės laikraštyje ir, jei tėvas gyvas būtų, tai sūnui Vytautui Širvydui dabar gerai kailį išvanotų.

P. Narvydas visą gyvenimą buvo tartum gyvoji Brooklyno lietuvių enciklopedija, kur buvo priskaičiuojama apie 30 tūkstančių lietuvių, tačiau aktyviai besirūpinančių Lietuvos reikalais buvo tik saujelė. Atsiradus naujai imigrantų bangai Pranei atsivėrė nauji veiklos ir pasiaukojimo horizontai. Jis pats vienas

Tragiškų trėmimų minėjimai teikia gerą progą pareikšti viešus protestus dėl dar ir šiandien Lietuvoje tebetęsiamos genocido. Būdami laisvi netylėkime, nes mūsų broliai ir seserys okupuotoje Lietuvoje to negali padaryti. Kalbėkime už juos! (jml)

yra išsiuntęs apie 200 siuntinių ir sudaręs afidavitus virš 30-čiai šeimų. Tai pilnas idealizmo žmogus, paaukojęs tėvynei ir pagalbos reikalingam broliui lietuviui ne tik savo jaunystę, jėgas, bet ir visą uždarbį, pasilikdamas sau ir šeimai tik minimumą pragyvenimo reikalams.

Gegužės 27 d. tauriam lietuviui atiduoti paskutinę pagarbą susirinko pilna M. Šalinskienės koplyčia. Woodhavene Dr. B. Nemickui vadovaujant iškilmėm, žodį tarė Generalinis konsulas A. Simutis, K. Bačiauskas šaulių vardu, nes velionis buvo nuo pat 1924 m. įsijungęs ir į Lietuvos vėliau išieivijos šaulių veiklą. Juozas Butkus tarė žodį Korp! Neo-Lithuania vardu, Juozas Maurukas, ALT S-gos

I-jo skyriaus, kurio garbės pirmininku buvo velionis, aktorius V. Žukauskas atsi sveikino, kaip didį teatro rėmėją, vaidintoją ir net rašytoją. Pranas Narvydas aukėjo ir lėšas ir darbą visoms išieivijos organizacijoms, išskyrus komunistines. Nejmanoma čia trumpam rašinyje apibūdinti visos Prano Narvydo plačios veiklos. Jis rašė poeziją ir parašė savo tėviškės laukų ilgesio pilną apysakų knygą "Gimtinės Takais", kurią ALT S-gos I skyrius 1968 m. išleido.

Kun. Railai sukalbėjus maldas atsisveikinimas baigėsi ir velionis sekančią dieną po Apreiškimo parapijos šventovėje atlaikytų pamaldų buvo palaidotas šv. Jono kapinėse. Paliko sūnus Vytautą ir Algį ir brolių Joną su šeimomis.

F. Čekienė

Šis bei tas
SKIRPSTAS

Mokslo knygose ar vadovėliuose ką naują įvedant, reikia vis ir visuomenei viešai pranešti, kad neįvyktų žalingo atotrūkio, kaip kadaise buvo ponų ir muzikų antagonizmas. Tautos elitas teneveikia uždarai sau, tariamąją liaudį paliekant už durų. Savos kultūros naujesnės žinios visuotinai paskleistinos nedelsus, kad visa virstų bendru tautos išminties lobiu.

• V. Liulevičius 1975 m. istorijos vadovėlyje lit. mokyklų VII klasei Lietuvių ir Lenkų uniiją jau vadina tikslesniu žodžiu: sutartis. Autorius tai padaręs pritiriamas ir kitų mūsų istorikų: V. Gidžiūno, J. Jakšto, K. Jurgėlos, A. Kučo, S. Sužiedėlio ir J. Dainausko. Šališkai lenkų ipirštas terminas 'uniija', per daugel metų giliai sąmonėse įsiėdęs, yra visai klaidingas. Teks ryžtingai spaudoj ir visur skelbti, kad visuomenė priimtų vartosenon naują, istoriškai patikslintą įvardą. Padėka V. Liulevičiui už drąsą pažangą.

• Išties tai tebuvo politinė sutartis – bendrom jėgom spirtis prieš Maskvos karingus kėslus. Tarpvalstybinės sutartys – dažnas reikalas, bet aplinkybėm kintant jos išdyla, pakeičiamos arba net išūliai laužomos, kaip pav. Suvalkų sutartis su lenkais.

Jokia uniija, t.y. susijungimas su lenkais, ir negalėjo įvykti, nes esam labai skirtingų istorijų, kultūrų, būdų, o ypač mūsų kalbos nepanašios. Galėtume jungtis tik su latviais. Ogi lenkam artimi yra tik slavai: rusai, ukrainai, čekai.

• Kai kam, net mūsų mokytiem daktaram ir kilniem menininkam, vis neaišku, kad tėvynė yra svetimoj priespaudoj, rusinama, dvasiškai žlugdoma; kad mūsų tauta verčiama susilieti su 'didžiuoju broliu' – pasmerkta išnykti kaip tautybė su savita kultūra ir savo istorinėm šaknim. Štai, neigiama teisė Vilnių vadinti savo sostine, vietoj jos įbrukta Maskva, kruvinasis Kremlius. Bet mūsų trumparegiai to nemato.

• Okupantas vis bando slėpti plėšrius nagus ir vaidina geradarį, globojantį mūsų kultūrą, nešantį vien gerovę. Betgi kartais atžioja imperializmo snukį, kurin ryja nerusiškų 'respublikų' tautas. Gimtasis Kraštas, lietuviškas laikraštis Vilniuje, vis saldžiai gieda apie Nemuno šalies geroves komunizmo glėby, apie kultūrą ir pažangą, lietuviybės klestėjimą. O štai nr. 10 priekinis viršelis su vaizdu atvirai rėžia, girdi – 'pasaulis nukreipęs žvilgsnį į mūsų tėvynės sostinę Maskvą. Čia, Kremliaus suvažiavimų rūmuose, vyksta ... Komunistų partijos 25-tas suvažiavimas'. Taigi, jau Kremlius – mūsų sostinė, O Rusija – lietuvių tėvynė! Kokiai išūlus melas! Juk Maskva Lietuvą daug, daug kartų vien baisiai niokojo ir apiplėšė, mūsų žmones žveriskai žudė ...

• Taip komunizme nėra objektyvios kultūros nei mokslų, visa kinkoma prievartos melui, dvasios skurdai ir lietuvių skriaudai. Todėl juoba lankytojai iš laisvų šalių tebūna apdairūs ir nesiduoda mulkinami, testoja už tiesą, o ne kaip marionetės lėlės, kaip bailiai pastumdėliai – prabūti okupanto politikai pataikavimu ... Ir visiems išidėmetina, kokios rūšies 'lituanistika' teikiama studentam Vilniuje, kokių rusinimu ten minta visos mokyklos jaunimui.

MELO KARAS (23)

Apgavystė Pietuose

Mes jau kalbėjome apie sekmingas britų-amerikiečių apgavystes šiaurėje, kurio mis Hitleris buvo įtikintas, kad sąjungininkai ruošiasi išsikelti Norvegijoje. Iš tikro visa sparta buvo ruošiamasi išsikelti tik Normandijoje, bet ir čia, Pietuose, buvo reikalinga priversti vokiečius laukti puolimo ne tik Normandijoje, bet ir siauriausioje kanalo vietoje – Pas de Calais. Tam tikslui vaizduotėje buvo sukurta speciali armija, kurios vadu buvo paskirtas gen. Patton, labai gabus karys, tačiau karštuolis, oficialiai papeiktas už 'apgailėtiną elgesį'. (Jis, tarp kitko mušė kareivius už tai, kad jie artilerijos salvės pritrenkti, bet kitaip nesužeisti, ieškojo pagalbos ligoninėse.) Iš kitos pusės, jo vedamos divizijos per 76 valandas užėmė 1,000 mylių ilgio Afrikos pakraštį ir pasižymėjo Sicilijoje, kur Ašies valstybėm padarė didelių nuostolių. Jos neteko 167,000 karių, tuo tarpu Pattonas tik 16,769. Žodžiu, jei Pattonas 1944 m. pradžioje atsirado D. Britanijoje, vokiečiai turėjo manyti, kad ten jam bus duota armija. Pas vokiečius Pattonas turėjo tokį pat vardą, kaip Rommelis pas sąjungininkus.

Kadangi Pattonas buvo žinomas savo nesiskaitymu su žodžiais, gen. Eisenhoweris, vyr. invazijos vadas, jį išpėjo 'laikyti liežuvį už dantų'. Pattonas suprato savo uždavinį, tačiau jo nemėgo. 1944 metų balandžio mėn. jis buvo pakviestas kalbėti Knusfordo kaimo amerikiečių kariams įsteigta 'Welcome Club'. Nepaisant išėjimo nekalbėti be aukštesnės vadovybės leidimo, Patton ten tarp kitko pareiškė: 'kadangi atrodo, kad likimas lemia britams ir amerikiečiams valdyti pasaulį, mums reikia prieš tai geriau susipažinti'. Kaž kaip atsitiko, kad britų informacijos ministerija to pareiškimo nesulaikė ir jis rado kelią į pasaulinės spaudos puslapius. Žinoma, Maskva pakėlė didelį triukšmą, kad rusai buvo nepaminėti.

Dabar atrodo, kad vyr. vadovybė tyčia leido tą pareiškimą paskelbti, kad atkreiptų dėmesį į Pattoną ir jo vadovaujamą 8 divizijų armiją, kuri iš tikro egzistavo tik popierėje. Tos divizijos, jei egzistavo, buvo seniau priskirtos gen. Montgomery ir Bradley vadovaujamoms armijų grupėms, o 3-ji amerikiečių armija dar buvo formuojama JAV-bėse.

Tuo pačiu laiku į darbą buvo įkinkyti ir visi dvigubi agentai, t.y. tokie, kurie pasižadojo dirbti vokiečiams, bet buvo susekti ar patys pasisiūlė dirbti sąjungininkams. Vienas iš tokių Amerikoje buvo 'Albert van Loop'. FBI susekė jo veiklą ir jo vardu pradėjo siųsti informacijas

Vokietijai. Jose buvo tiek daug tiesos, kad vokiečiai patikėjo ir iki 1944 m. vasario mėn. sumokėjo \$55,000. Tik po karo paaiškėjo, kad vokiečiai gavo ne tik 115 raportus kuriuos 'Loop' vardu pasiuntė FBI, bet dar 231 kitus raportus, kuriuos pats Loop pasiuntė be FBI žinios. Žodžiu 'Loop' buvo ne tik dvigubas, bet ir trigubas agentas.

Ta veikla tačiau nepakenkė, bet tik padėjo – ji vertė tikėti, kad amerikiečiai iš tikro ruošiasi pulti Pas de Calais.

Tokių agnetų buvo ne vienas. Žinomesni buvo 'Garbo' – ispanas, kuris pirmiausia pasisiūlė dirbti britams, bet, tiems jį atmetus, gavo pavedimą iš vokiečių. Po to jam pradėjo mokėti ir britai, žinoma ne už dyką. Kitas buvo 'Brutus' – Lenkijos armijos kapitonas Roman Garby-Czerniawski, kuris, Lenkiją okupavus, sugebėjo pasiekti Paryžių ir ten isijungė į prancūzų pogrindį. Ten jo padėjo ir meilužė Mathilde Carre jį iš pavydo išdavė vokiečiams.

Vokiečių kontražvalgyba jo nesušaūdė, bet vertindama jo potencialą šnipinėjimui, pasiūlė vykti jam vyksti į Angliją, kaip jų šnipui. Jei jis sutiktų – 100 suimtų pogrindžio dalyvių nebūtų sušaudyti, bet paskaityti karo belaisviais. Czerniawski, žinodamas savo vertę, pareikalavo pažado, kad vokiečiai po karo pripažins Lenkijos nepriklausomybę. Žvalgyba žinoma, tokio pažado negalėjo duoti. Bet kai sovietai įžygiavo į Lenkiją, Czerniawski pareiškė, kad dabar jis supratus, jog Sovietų Sąjunga yra tikrasis priešas ir pasiūlymą priėmęs.

Inszenizavus Czerniawskio pabėgimą, jis atsirado Ispanijoje, kur prisistatė Abwehro viršininkui gen. Erich Kuhlenthal. Iš ten jis buvo pasiustas į Angliją, kur prisistatė britų žvalgybai, ko vokiečiai ir tikėjosi. Kartu jie laukė ir svarbių informacijų, jei britai jam patikėtų. Britai jį paskyrė ryšininku tarp lenkų aviacijos eskadrių ir Royal Air Force. Kaip toks jis galėjo žinoti apie Pattono 'pasirengimus' ir juos pranešė vokiečiams, kurie

tai priėmė kaip tikrą pinigą.

Dar kitas dvigubas agentas, daug prisidėjęs prie Pattono ruošos įtikinimo, buvo 'Treasure' – Lily Sergiejev, kilusi iš rusų emigrantų Prancūzijoje. Nors vokiečiai iš pradžių ja nelabai pasitikėjo, bet vėliau jos informacijos pasirodė esančios vertingos ir ji galėjo prisidėti prie vokiečių suklaidinimo.

Gal dar daugiau sumaišyti vokiečius padėjo 'Trycicle' kuris buvo jugoslavų Popov. Tas turėjo ryšį su Jugoslavijos karaliumi, pabėgusiu į Londoną ir per jį galėjo gauti vokiečiams svarbias informacijas, žinoma, atatinamai pakrikštytas ...

Čia paminėti tik keli iš daugiau kaip šimto dvigubų agentų, kurie veikė specialaus 'XX-Committee' žinioje. Į jų pranešimus vokiečiai žūrėjo atsargiai ir juos visą laiką tikrino su žiniomis iš kitų šaltinių, kaip radijo trafiko sekimo, tačiau visa ta mozaiška veikė į barono pulkininko Alexis von Roenne, FHW (Fremde Heere West) viršininko apskaičiavimus.

Roenne priklausė senai junkerių šeimai, turėjusiai dvarus Rytų Prūsijoje ir Latvijoje. Savo karinę karjerą jis pradėjo laike I-jo pasaulinio karo, kuriam pasibaigus virto bankininku. Hitleriui pradėjus perorganizuoti Vokietijos kariuomenę, Roenne vėl jį grįžo, baigė karo akademią, kur buvę tiek daug reikalaujama, kad iš jos išeję gen. štabo karininkai užmiršę kaip šypsotis.

Hitleriui ruošiantis užpulti Lenkiją, Roenne gavo uždavinį išpėti Prancūzijos laikyseną, nes Hitleris tada dar neturėjo kariuomenės dviem frontams. Roenne buvo pažiūros, kad Vakarai tik mobilizuosis, bet nieko rimto nepradės. Jis taip samprotavo, kad jei vokiečių tankai pultų per Meuse upę tarp Givet ir Sedano, pancūzų armija pakriktų. Visa tai pasirodė teisybė ir Roenne gavo Deutsches Kreuz ordiną.

Kai Hitleris pradėjo ruoštis karui su Sovietų Sąjunga Roenne pasiprašė dalyvauti žygyje – jis norėjo asmeniškai išvaduoti savo dvarus Latvijoje. Vietoje to, jis buvo sunkiai sužeistas prie Tukumo. Pagijus, Hitleris jį paskyrė FHW šefu. Per jį plaukė visos informacijos apie Vakarų kariuomenę, kurias jis subendrinavo savaiti-

niuose ir mėnesiniuose raportuose.

Nors Hitleris jį pasitikėjo, iš tikro Roenne buvo 'Juodojo Orkestro' šalininkas. Nepaisant to, jis sąžiningai ėjo savo pareigas ir dar 1943 metais Fuehrerį išpėjo, kad informacijų gausumas verčia manyti, kad didelė jų dalis yra tyčios darbas.

Tik po 30 metų paaiškėjo, kad Roenne sprendimus darė ne tiek pasiremdamas agentų pranešimais, kiek sąjungininkų radijo trafiko sekimu, kurį vokiečiai buvo labai išstobulinę. Svarbiausias Roenne uždavinys buvo nustatyti Anglijoje sutelktos kariuomenės dydį, kas leistų išpėti ar sąjungininkai galėtų pulti kartu Normandiją ir Pas de Calais ar ne. Tuo specifiniu klausimu žinias koordinuoti buvo pavesta pulk. lt. Roger Michel, kurio motina buvo anglė ir kuris gerai pažinojo britų salas.

Tas Michel atkreipė Roenne dėmesį į tai, kad po Canaris kritimo, SD perėmusi informacijos Hitleriui tiekimą, Roenne skaičiavimus apie galimas kariuomenės pajėgas Britanijoje mažino pusiau. Hitleriui vis mažinant savo kariuomenę Pran-

cūzijoje, Roenne pradėjo ieškoti būdo išpėti apie rimtą pavojų. Michelis pasiūlė pranešamus skaičius padvigubinti. Tokiu būdu, jei SD sumažintų pusiau, jie atitiktų tiesai. Roenne, nors ir nenoromis, su tuo sutiko. Nelaimė, SD kaž kodėl savo taktiką staiga pakeitė ir Roenne davinius pradėjo nemažinti, Roennei to kurį laiką nežinant. Tokiu būdu Hitleriui buvo pranešta, kad sąjungininkai D. Britanijoje turi tarp 65 ir 90 divizijų ir jų tarpe 7-nias parašiutininkų, kai iš tikro ten buvo tik 35 (trys parašiutininkų). Kai SD viską išaiškino, jau buvo per vėlu ką daryti. Roenne už tai sumokėjo savo gyvybę, bet tikrasis to triuko sumanytojas pulk. lt. Michel iš nelaisvės buvo paleistas greičiau negu kiti vokiečių generalinio štabo karininkai. Heidelberge jis pasirodė su amerikiečių uniforma ir buvo paskelbta, kad jis dirba amerikiečių kontražvalgybai. Vakarų Vokietijoje jis tačiau neilgai išbuvo. Greitai jis pabėgo į ... Rytų zoną. Ar jis buvo agentas ir karo metu – liko neišaiškinta. Kaip ten buvo, Michelis ir Roenne, norom ar nenorom, daug prisidėjo prie melo karo pasisekimo.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAİ VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

SEWELL PLASTICS, INC.

501 WEST 10TH AVE., RESERVE, LA.

HAS OPENINGS

FOR EXPERIENCED

BLOW MOLDING MACHINE OPERATORS

FOR ALL SHIFTS

DIFFERENTIAL FOR 2ND & 3RD SHIFTS

- Paid vacation after 1 year
- Paid Holidays after 60 days
- Hospitalization, life, accident & sickness insurance for you after 90 days.

Apply or call Plant Manager

(504) 729-4088

(504) 536-1136

An Equal Opportunity Employer

(19-25)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

PAGIRNIS

Socialistinis realizmas ir gyvenimas

Socialistinio realizmo metodas yra mokėjimas realistiškai nevaizduoti socializmo. Bet gyvenimo faktai kiša savo ragus. Nejučiomis matome bolševikinę tikrovę. Pavyzdžiai tiesiog lipa ant sprando, štai ryškesnieji:

Vytautas Bubnys parašė romaną "Nesėtų rugų žydėjimas". Pavadinimas byloja, kad autorius turėjo galvoj Amerikoje pasėtų rugių žydėjimą. "Gimtas kraštas", nr. 16, švebeldžioja, kad "rašytojui A. Bimbai Rokiškyje įteikė ruginės duonos kepalą". Kadangi V. Bubnys tvirtina, kad Rokiškyje rugių nesėta, Bimba gavo kepalą iš amerikinių rugių.

Realistiškai vaitoja poetas Antanas Drilinga, "Literatūros ir meno", nr. 10, puslapyje, vaizduojamas sovietinio pavaldinio būklę: "aš basas, visą laiką basas..." Apie tarpusavio sovietinių pavaldinių santykius rašo "Pergalėje", nr. 12, O. Vacietis: "Kai nusišpiausiu — gerai pažūrėk, kur spiūvis nukrito, į ką pa-

taikė..."

Lenino premija paryškino bolševizmo tikrovę. Jonas Avyžius sulipdė apysaką "Sodybų tuštėjimo metas", o Georgijus Markovas sudurstė apysaką "Sibiras". Kremlius įvertino tokį tikrovišką apysakų pavadinimų ryšį: lietuviškų sodybų tuštėjimas turi savo grand finale Sibiro tundrose. Lenino premiją padalino perpus: Avyžiui ir Markovui.

Literatū atlyginimas laikomas realistinio bolševizmo ženkle. Literatai apmokami ne tik Judo sidabriniais, bet ir vasarnamiais. Pav. iš Palangos ištrėmė pagal sodybų tuštėjimo planą palangiškį į Sibirą, atėmė jo namus ir dovanavo tuos namus, kaip vasarnamį. Antanui Venclovai, atkakliam iš Maskvos su nauja žmona. Tė čia ir socialistiniai realistiniai dveilys:

"Maskvoj gavau naują pačią,
O Palangoje naują dačią".

Socialistinis realizmas ir gyvenimas aktyviai santykiauja bolševikinėje tikrovėje.

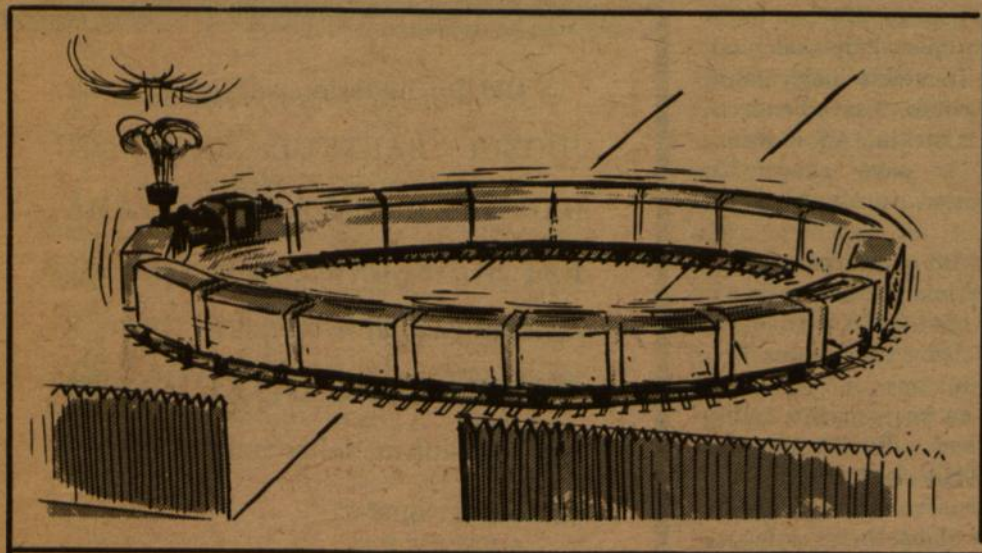
ORO BIULETENIS

Chicagoje, McCormick salės rajone, per JAV dviejų šimtų metų sukakties minėjimą siautėjo sniegdraba, sukėlusį griaustinį Halsted gatvės rajone. Žaibai masiniai krito į frontinių daržus. Labai vėlyvas LB rinkimų rezultatų paskelbimas, priminė patarę: pirmoji kregždė pavasario nedaro. Ant priplaukusio prie Gintaro šalies krantinės Juodojo laivo denio pastebėti tiršti žaliadoleriniai krituliai. Ciklonai ir anti-

ciklonai, susimaišę tornado sukūrin, žiauriai sunaikino Margučio Emperiją, kuri buvo atlaikiusi vėtras per 28-erius metus. Knygų leidybos terenoje energinga kova su sausra. Įvairių balių skerspūčiuose sukeltos dulkės, debesimis užtemdė politikavimų pašvaistes ir aprašymų šūsnimis užvertė vietinių kronikų gazonus. Tūristai ir vagabundai pradeda rūpintis parankiais vėjais, padedančiais dolerių sėjai tarybiniuose plėšiniuose. Už JAV dolerius pirkda-

mi Volgas, jie energingai talkina maskvinės Volgos potvyniams Lietuvos teritorijoje. Visiška tyła išeivikos spaudos prenumeravimo pelkėje. Maple gatvės (Chicagoje) hidrantai tebeturi pakankamą drėgmės milibarų kiekį dėl reguliarių akiratinio buldogo vizitų.

BENDRUOMENINĖS "VIENYBĖS" TRAUKINYS...

Garvežy, garvežy,
Į vienybę mus veži...
Čiučia, čiučia
Učia, učia --
Nuo "vienybės" pilvą pučia!

-- Šį kartą jau užteks tau landžioti!...

AUSRELE LIČKUTĖ

SATYRA NUOSAVAM KIEME

Kai scenoj nėra švelniūros Gustaičio,
Kai scenoj nėra Aloyzo Barono —
Išdrįsk nebijoti satyros artraičio,
Išlindęs, kaip kipšas, iš nuosavo liūno.

Bepigu dainuoti aitrias epopėjas,
Kaip mylisi žmonės, kaip meilė paklysta;
Kaip vyrui bučiuojant dailias dulcinėjas,
Jo žmona į svetimą glėbį įslysta.

Bepibu vaizduot anonimius veikėjus,
Kurie mus į ateitį veda prieš vėjus.
Kada už pažįstamo veido užkliūvi,
Tada jau prikask savo smailų liežuvį.

Ir kaip apdainuot savo nuosavą kiemą,
Kur veikia ir Petras, ir Jurgis, ir Jonas?
Kiekvienas pažįsta kaimyno problemą —
Kaip nuluptus mato jėgius ir toną.

Todėl ir išblunka tūlžis ir satyra,
Ir vietoj sarkazmų sakai komplimentą —
Matai prieš save augaluotą vampyrą,
Pagarbini jį tartum angelą šventą.

SPAUDOS VERPETUOSE

Galutinis susitarybinimas

Ateityje vilkėsiu tik
"Drobės" audinius.

V. Alseika
Vilnis, nr. 23

Frontininkai įsteigė gulagą

Simas Kudirka iš vieno sovietinio gulago perkeltas į kitą — į frontininkų gulagą.

Naujienos, nr. 90
Taip buvo ir pas nacių

Kiekvienas jaučiasi atsakingas už savo draugus, kolektyvas atsako už kiekvieno savo nario darbą ir elgesį.

Gailius Alekna
Švyturys, nr. 7

SPAUDOS RIKTAI

Per prakalbas, visi kalbė-organizatoriai liko tik rietis į lovą.

(Riktas! Turi būti:
"į kovą").

Vietoje pelno iš baliaus, tojai ragino auditoriją veržbūs buliai.

(Riktas! Turi būti:

ČIA PRIEJO KADZIULIS IR TARĖ

— Bolševikinės spaudos raidės, kaip blusos, vargšai skaitytojai, — atsiduso žmogus, pamatęs "Tiesą".

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Neaimanuok dėl "Tiesos" blusyno. Ten "Tiesos" niekas neskaito.

★

— Kurios gyvulių fermos klesti Sovietijoje? — pasiteiravo kažin kas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Atleidimo ožių fermos.

★

— Pamanykite, moterys išleidžia kosmetikai daugiau, kaip karo ministerija ginklams! — sušuko nuste- bęs vyrukas.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Už tat moterys turi daugiau pergalių.

★

— Kodėl tu pavogei automobilį, kuris stovėjo prie kapinių? — paklausė teisėjas.

Pienburn... mykčiojo.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Vaikėzas galvojo, kad automobilio savininkas mirė ir palaidotas.

★

— Ką reiškia žodis "Pagirnis"? — svarstė, ratan sustoję, preferanso profesorius, scenos mėgėjas ir šiaip žmogelis.

Čia priejo Kadziulis ir tarė:

— Paklauskite anos močiutės.

Puolė prie močiutės ir gavo atsakymą:

Pagirnis yra vieta po girnomis, į kurią byra kas girnomis sumalta.

"nuliai").

★

Po pakabintu katinu pakūrstė ugnį.

(Riktas! Turi būti:
"katilu").

★

Karštos ponios ne visiems rekomenduojamos.

(Riktas! Turi būti:
"vonios").

Penktoji Baltiškų Studijų Sąjungos konferencija

DR. J. JAKŠTAS

Penktoji Baltiškų Studijų Sąjungos (AABS) Konferencija vyko š. m. gegužės 20-23 dienomis Columbia universitete New Yorke. Dalyvavo daugiausia baltiečiai akademikai, dėstytojai JAV kolegijose ir universitetuose. Vienas kitas dalyvis atvažiavo iš Kanados ir Europos. Akademikai suvažiavo daugiausia su parinktomis paskaitomis ir jų buvo net per daug (sako, artai šimto). Didelio kiekio paskaitų prelegentai neturėjo pakankamai laiko perskaityti ir klausytojai jų diskutuoti. Šios konferencijos (kaip ir daugumos konferencijų) yda jos perkrovimas.

Paskaitos buvo suskirstytos istorijos, socialinių mokslų, lingvistikos, literatūros, folkloro ir bibliografijos sritims. Kai kurios jų lietuvių ir buvo lietuvių akademikų skaitomos. Taip antai, dr. J. Balys turėjo temą "Amerikos lietuvių spauda"; J. Genys — "Jungtinis Amerikos pabaltiečių komitetas ir Europos saugumo konferencija"; A. Landsbergis — "Naujoji lietuviškos dramos aspektai" (Samizdat pasirodžiusios lietuviškos dramos "Pasivaikščiojimas mėnesioje" analizė ir jos palyginimas su kitomis lietuviškomis dramomis); J. Rėklaitienė — "Nauja lietuvių kalbos konservatyvizmo samprata"; B. Mačiuka — "Pabaltijo ekonomijos sovietizacija: teorija ir praktika"; V. Skrupskelytė — "Dabartinė lietuvių poezija ir poetinės Vakarų Europos srovės"; J. P. Slavėnas — "Augustino Voldemaro diplomatija"; R. F. Šilbajoris — "Sankryža (Points of contact): Radauskas, Mandelstam, Pasternak".

Iškiliai pasirodė konferencijoje mūsų jaunas ir daug žadantis istorikas, profesoriaujas Williams College (Mass.), Romas Misiūnas. Jis pirmininkavo konferencijos programos komi-

tetui. Pagal kultūrinių mainų programą tarp JAV ir Lenkijos Misiūnas lankėsi Lenkijoje studijų tikslais ir savo įspūdžius iš apsilankymo įdomiai papasakojo konferencijos dalyviams pietų metu.

Išskirtinai minėtina sesija skirta M. Čiurlioniui, kuriai vadovavo A. Šlepetytė-Yannace. Skaitytos dvi paskaitos apie Čiurlionį. Viena A. Rannito "Simbolizmas Čiurlionio tapyboje" ir antra — Japonų mokslininko Ichiro Kato, atskridusio specialiai paskaitai net iš Tokio. Jo paskaitos tema "Čiurlionis ir sintezės problema mene". Paskaita labai aukšto mokslinio lygio. Lygino Čiurlionį tapybą su Japonų menininkų kūriniais. Čiurlionio kūrinuose, pagal Kato, atsispindi arientališka kosmologija ir no Čiurlionį su budizmu ir no Čiurlionį su budizmu ir šintoizmu. Kato ypač pabrėžė Čiurlionio tapybos ir jo muzikinės kūrybos reliacija ir net koreliacija (pats Kato yra muzikas). "Vizualinė muzika" ir "spalvų garsų pajutimas" yra būdinga Čiurlionio kūrybai, kaip ir japonų. Iš viso, japonų mokslininkas atvėrė naujas ir dar plačias pažiūras į Čiurlionio kūrybą ir iškėlė mūsų tautos genijų, gali sakyti, į globalinę sferą. Jo paskaita turėtų būti išversta į lietuvių kalbą ir paskelbta mūsų spaudoje.

Lietuvos istorijai buvo skirta viena sesija, kur skaitytos 3 paskaitos. Visos nelietuvių. Pirmą paskaitą skaitė Jaroslaw Pelenski (Yowa universiteto profesorius) tema "Rungtynės tarp Lietuvos D. Kunigaikštijos ir Aukso Ordos dėl pirmenybės Rytų Europoje". Paskaita — dėstomojo pobūdžio, be gilesnės faktų analizės. Kiek smulkmeniškiau aptartas Vorkslas mūsų. Bet toks iškilus faktas, kaip Podolės užkariavimas Algirdo metu paviršutiniškai paliestas.

Socialinės srities istorijos paskaitą skaitė Karl von Loewe tema "Metodologiniai apmąstymai apie XVI a. Lietuvos agrarinę politiką". Prelegentas kalbėjo daugiau apie agrarinės ekonomijos pakitimus XVI m. ir jų įtaką politinei krašto padėčiai.

Prof. Karl von Loewe privačiame pasikalbėjime pasisakė buvęs mokinys mirusio Kansas profesoriaus O. P. Backus (kuris buvo pasireiškęs keliais vertingais Lietuvos istorijos darbais), studijavęs Vilniuje pas prof. J. Jurginį ir yra parengęs naują pirmo Lietuvos Statuto (1529 m.) leidimą su angliškų vertimu ir plačiais komentarais. Veikalas leidžiamas Olandijoje (spausdinamas Belgijoje) ir turi netrukus pasirodyti.

Didesnio dėmesio vertas buvo J. Zaprudniko pranešimas su išradinga antrašte: "Baltiškasis substratas gudų etnogenezeje ir Lietuvos D. Kunigaikštijos susidarymas". Pranešimas istoriografinio turinio, kur apžvelgiama literatūra (daugiau gudiška), kurioje kalbama apie baltišką elemento prielaidą gudų tautoje. Iš to išvedama ir Lietuvos D. Kunigaikštijos dvitautiškumas. Išvada visai teisinga. Lietuvos D. Kunigaikštija buvo tikrai dvitautė valstybė. Bet antroji tauta joje, šalia lietuvių, laikyta ne gudai, bet slavai (rus, rutheni), išpažįstantieji bizantišką krikščionybę. Ap-lamai, Zaprudniko pranešimas iškėlė reikalą iš naujo nagrinėti Lietuvos D. Kunigaikštijos susidarymą jos dvitautiškumo atžvilgiu.

Pabaltijo studijų draugija įsisteigė 1969 m. daugiau latvių akademikų iniciatyva. Latviai skaičiumi pirmauja joje ir iki šiol. Po jų seka estai ir mažiausiai joje bent pradžioje buvo lietuvių. Tik 1974 m., kada prezidentu buvo Rimvydas Šilbajoris, lietuvių skaičius kiek paaugo. Tačiau lietuviai ir dabar kaip skaičiumi, taip ir veikla nepirmauja draugijoje. O savo bendruomenės kiekiu JAV ir Kanadoje ir savo akademikų skaičiumi turėtų pirmauti joje.

AABS yra pabaltiečių kultūrinis Batunas šalia politiškojo ir todėl būtų privalu visiems baltiečiams kultūrininkams spiessis į jį. Juk ne be pagrindo kalbama, kad kultūrinė kova dėl Pabaltijo tautų laisvės nemažesnės svarbos už politinę ir dabartinę sąlygose gal net svarbesnė.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, Velionės šeimos ir mūsų skyriaus narius: dr. JUOŽĄ BARTKŲ, inž. EUGENIJŲ, DANGUOLĘ BARTKUS ir jų šeimą, IRENĄ, ALGIRDĄ BUDRECKUS bei kitus artimuosius užjaučiame ir skausmu dalinamės

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Chicagos Skyrius

Mielai

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrą Dr. JUOŽĄ BARTKŲ, sūnų inž. EUGENIJŲ ir dukrą TAMARĄ su šeimomis ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime

Halina ir Edvinas
Balceriai

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrui dr. JUOZUI, sūnui EUGENIJUI ir dukrai TAMARAI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškiu

Ona Biežienė

Didžio liūdesio prislėgtiems Dr.

JUOZUI BARTKUI, EUGENIJUI BARTKUI ir šeimai, IRENAI-TAMARAI BUDRECKIENEI ir šeimai, jų mylimai žmonai ir motinai

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, skausmu dalindamies gilią užuojautą reiškiamo

Valerija ir Mečys
š i m k u s

VLADO VAILIONIO partizaninis romanas

"LIKIMO AUDROSE"

jau išspausdintas. Knyga 344 pusl., kietais viršeliais, kaina 7 dol. Galima gauti pas spaudos platintojus. Užsisakant paštu, apmokėtus užsakymus prašoma siųsti autoriui.

V. Vailionis

248 Sunnyside Ave.
Munster, Ind. 46321

BOSTONE NETEKOME VLADO MICKŪNO

ATSISVEIKINIMO ŽODŽIAI

Žmogaus būtis, tartum gaivi, judri ir linksma kibirkstėlė, kuri, įvairiom spalvomis mirgėdama, tai prigesdama, tai vėl sužibėdama, veržiasi į aukštį ir... staiga užgęsta. Tokia ir mūsų visų dalis, kurie gimė, augom ir išskleidėm šakas šioj žemėj. Juk ir žmogus, kaip ta kibirkštis, kyla į tikslą, į siekį, į savo būties idealą ir taip pat... staiga viską palieka, išsina į mistišką ir slėpiningą Anapus...

Velionį, mano mylimiausią draugą Vladą Mickūną ištikio ta pati lemtis — jis tęsėjo ištarti tik septynis žodžius: "Stasy, man baisiai skaudžiai diegia nugarauk!... Skauda!..." Ir pradėjo svirti į atvertą glėbį, ir čia pat atgulė ant žalios žemės, nespėjęs pasidžiaugti vėsaus pavasario sugrįžtančia jaunatve ir jo atnešamom viltim...

Velionis Vladas Mickūnas turėjo sunkiai bepasveriamą prigimties dovaną, kurios neįmanoma įsigyti jokioj mokykloj. Ir labai spalvinga, labai turtinga buvo toji dovana: tvirta ir nesvirduliuojanti lietuviybė, blaivus ir praktiškas pro-

tas, įžvalgumas, greita orientacija, sąmojingumas, taktiškumas, principingumas, jautri ir lyriška siela, įgimta gili išmintis. Bet, ir tokį dvasinį turtą turėdamas, Vladas niekuomet nesibrovė į pirmąsias eiles, nemėgo intrigu ir apkalbų, dėl per greit nuvystančių laurų lapelių niekuomet nekovojo ir savo artimo nuo tako negriovė, o atvirkščiai — kiekvienu atveju stengėsi jam padėti, patalkinti. Jei taip galima tarti, jis visą gyvenimą stengėsi būti užkulis, bet jo patarimas, jo įžvalgi nuomonė, jo rūpestis visuomet būdavo ištariamam laiku, gal net lemtiną akimirką. Kam nors metus kitus teko su velioniu Vladu Mickūnu pabendrauti ir padirbėti, tas neturi ir niekad neturėjo pagrindo to tauraus jo būdo bruožo ignoruoti.

Vladas Mickūnas buvo nepr. Lietuvos augintinis. Gimęs 1902 m. gegužės 13 d. nestambiame ūky Betygalos vl., Raseinių aps., vaikystėje netekęs tėvo, likęs pats vienas su motina, jis neturėjo galimybių kilti į aukštuosius mokslus. Tačiau visa jaunatvės energi-

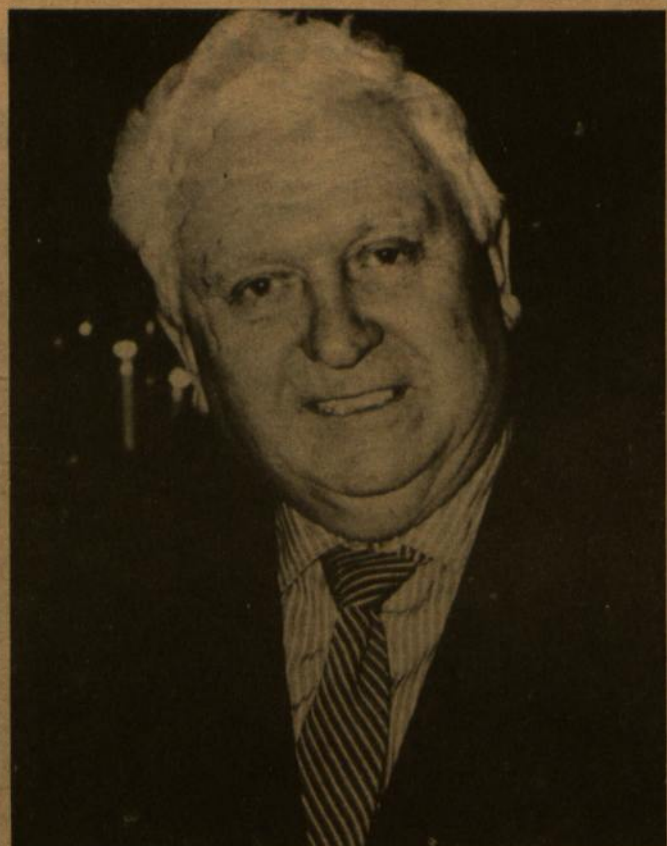
ja jis kibo į gyvenimo mokyklą. O toj mokykloj, turime jam už tai nulenkti galvas, jis pasiekė tokių savišvietos aukštumų, kurios dažnu atveju galėjo kelti tik pasigėrėjimą ir nuostabą. Ir vis tąja savo įgimta, didžiai imlia ir spinduliuojančia išmintim!...

Dar nesulaukęs brandos metų, Vladas įsijungė į atkurtos valstybės administracinius darbus, ne kartą rizikavo savo gyvybe, gan greitai vyresnybės buvo pastebėtas ir įvertintas, pradėjo kilti aukštyn valdininko karjeros laiptais, ėjo atsakingas pareigas šiluvoj, Kelmėj ir kt.

Betgi ne ta buvo velionio Vlado gyvenimo svajonė. Jo siekis, jo tikslas buvo savarankumas, asmeninė nepriklausomybė. Ir jis, sudėjęs žmonos mokytojos Adelės ir savo sutaupas į vieną delną, nupirko stambų ūkį, galimą sakyti, palivarką, kurio žemių šlaitai sviro į didžiai gražią, gal pačią peisažingiausią Lietuvos upę — Dubysą....

Daugudai — to ūkio vardas. Net ir Amerikoj gyvendamas, net ir čia pavyzdinčiai įsikūręs, Vladas Mickūnas dažnai, labai dažnai grįždavo į Dubysos pakrantes, į savo mylimus Daugudus. Ir suprantama dėl ko — ten gi jis išgyveno savo gyvenimo gražiausias dienas žmonos Adelės meilėje, ten gimė jų keturi sūnūs, ten jis tapo sau žmogum, ten realizavosi jo buvimo svajonė, jo sapnai. Deja, iš rytų atkilę barbarai atėmė iš žmogaus tą svajonę, pagrobė nuosavybę, kurią Velionis savo triūsų ir veido prakaitu, savo sumanumu ir taupumu buvo įsigijęs. Daugudai ir dabar Lietuvos žemėlapuose yra minimi, bet jie yra nuterėti, išdraskyti, apgrobti, netekę savo paskutiniojo šeiminingo rūpesčių ir meilės...

Bostone, kol buvo ligos nesukrėstas ir nuvargintas, Vladas Mickūnas reiškėsi kaip itin gyva ir veikli mūsų bendruomenės siela. Jo galva buvo pilna įvairių konstruktyvių sumanymų, kurių ne vienas tapo tikrove. Jis gi buvo pats neatlaidžiausias ugnies kurstytojas tame žmonių būrely, kurie Bostone įsteigė Kultūrinis subatvakarius. Ir beveik 10 metų Velionis dirbo Kult. subatvakarių rengimo komisijoje, ne tik dirbdamas įvairius techniškus darbus, bet savo blaiviom pažiūrom, taikliom nuomonėm įsijungdamas ir į vakaronių programų sudarymą. Be to, velionis Vladas buvo aktyvus Tautininkų (Lietuvoj) ir Tautinės (Amerikoj) Sąjungos narys, Vilties drau-

A. A. Vladas Mickūnas, 1902. V. 13 — 1976. V. 25.

gijos narys, Dirvos ir kt. lietuviškų laikraščių rėmėjas. Jis buvo pirmas ir tu vyrų tarpe, kurie Bostono Tautinės Sąjungos namuose pastatydino skulptoriaus Vyt. Kašubos sukurtą Maironio biustą. Maironis ir Mickūnas — abu betygaliskiai, tad ar bereikalinga aiškinti Velionio sentimentų išskirtinę kilmę? Vladas Mickūnas mylėjo Maironio poeziją, niekuomet neslėpė pagarbos ir meilės Atgimimo dainiui, su tais jausmais jisai ir iš mūsų tarpo atsispyrė.

Bet, kaip aš tikiu, didžiausias Vlado gyvenimo nuopelnas — užauginti, išmoksinti ir su jautriu rūpesčiu į tiesų kelią išvesti keturi sūnūs — inž. Česlovas, Adas, Rimas ir Almis su šeimom (deja, Adas jau pasitiko savo tėvą Anapuso duose!). Kalbos nėra, šeimos ugdymo reikaluose ir motinos Adelės nuopelnai bei rūpesčiai nėra menkesni. Bet sūnūs savo tėvą, kol

jis buvo gyvas, vadindavo "rabinu". O "rabinas", kurį čia įdėjau į kabutes, žydų pasauly yra išrinkta asmenybė, pažįstanti žmogų ir jo problemas, pasižyminti gilia išmintim. Taigi velionis Vladas Mickūnas, kai tik iškildavo sunkesni ir painesni klausimai, ir savo šeimoj buvo laivo kapitonas, savo vaikų darbais ir rūpesčiais nesiliovęs sielotis iki paskutinio fatališko žingsnio.

Artimų ir artimiausių draugų vardu, praradus tą, kuris buvo Jūsų visų atrama, Velionio našlei Adelei, sūnams ir jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems reiškiu giliausią ir nuoširdžiausią užuojautą.

Tau, mano mylimas Bičiuli, mano Vladeli, dėkoju už ilgų metų pastovią, ištikimą ir neveidmainingą draugystę. Tegu Tau šviečia amžina ramybė! Ak, Viešpatie, argi mes žinom?.. Gal dar susitiksim...

St. S.

Mielam skyriaus nariui

VLADUI MICKŪNUI

išėjus amžinybėn, jo sūnams ir gimi-

nėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą

A.L.T. S-gos Bostono
Skyriaus Valdyba

Mylimam vyrui ir tėvui

A. † A.

VLADUI MICKŪNUI

staiga mirus, žmonai ADELEI, sūnams: ČESLOVUI, ALMIUI ir RIMUI su šeimomis bei kitiems giminėms ir prieteliams reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

Irena ir Eduardas
Jansonai
Elena ir Stasys
Mineikos
Irena Kubiliūnienė

Cape Cod, Mass.

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrui Dr. JUOZUI BART-

KUI, sūnui inž. EUGENIJUI BART-

KUI ir dukrai TAMARAI su šeimomis

nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo ir

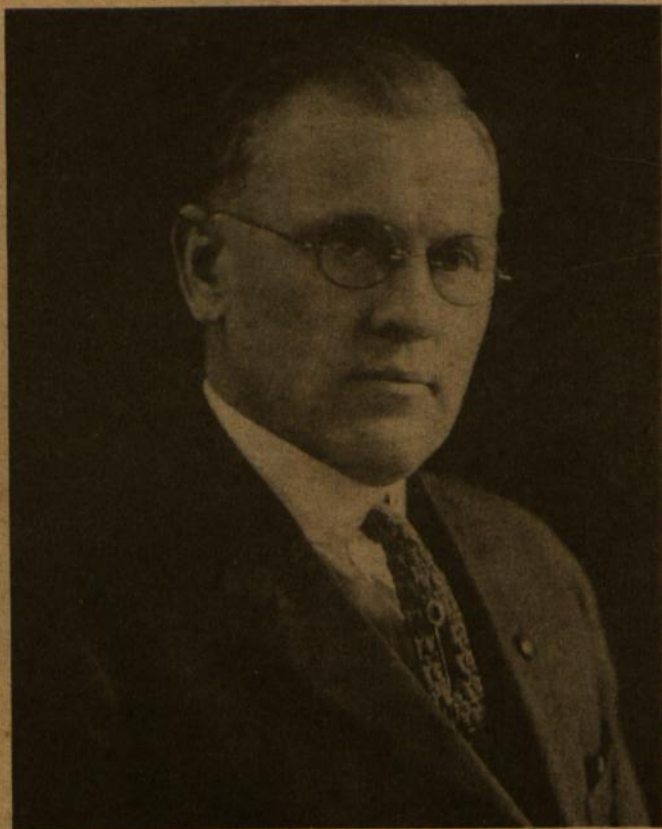
kartu liūdime

Buvę Darmstadt
Universiteto kolegos

J. Rygelis
G. Biskis
E. Žitkus
V. Jonynas
A. Eiva
J. Činkus

"Mano dienos pasibaigė"

(A.A. PETRAS JARAS)

A. A. Petras Jaras

Velionis ji lankantiems ligoninėje ir slaugymo namuose ne karta yra sakęs: "Mirties aš nebėju, jos laukiu, kaip saulės. Išgirsite kada, kad Jary Petrelis jau išvyko..."

Liūdna žinia išgirdome kovo 6 d. Petras Jaras pasimirė, eidamas 97-sius metus.

Petras mus paliko, tačiau neišvyko. Žmonės, kurie visą gyvenimą patvariai ir be atodairos tarnauja kilniai idėjai, neišnyksta; jie ilgam pasilieka tautiečių atmintyje. Savo pavyzdžiu jie šviečia palikuonims, apie jų darbus liudija spausdintas žodis.

P. Jaras — Baltimorės lietuvių viena tvirtųjų uolų, savo netrumpo gyvenimo didžiąją dalį paskyręs tautai. Tur būt, nebuvo Baltimorės lietuvių organizacijos, kurios valdybos nariu, rėmėju arba parangų darbininku-talkininku jis nėra buvęs. Vien tik stambiausios, Kęstučio - Mindaugo draugijos, turėjusios 600 su viršum narių, tai vienokias tai kitokias pareigas valdyboje ėjo 40 metų. "Keturiasdešimt metų nešiau ir mirusių tos draugijos narių karstus, o dabar nebepajėgiu" — prisimindavo jis.

Gimęs 1879 m. gruodžio 14 d. Birjočių kaime, Radviliškio valsč., Sialiuų aps. 1901 m. kovo mėn. atvykęs į šį kraštą, čia jis pragyveno 75 metus. Nesipuolė į turta, nesivaikė garbės, net buvo gerokai nualinęs savo sveikatą (užtat pusantų metų turėjo pasigydyti džiovininkų sanatorijoje), kai, parėjęs po sunkaus darbo siuvykloje, ligi pusianakčio ir ilgiau iš baltimoriečių lietuvių gyvenimo rašė žinias net į pustuzinį tautinės pakraipos laikraščius: chicaginę Lietuvą, bostonišką Ateitį, Vienybę iLetuvninkų (vėliau Vienybę), Amerikos Lietuvį, Sandarą ir Dirvą. O tas rašymas anaipol jam nebuvo lengvas. Atplaukęs Amerikon beraščiu, tik motinos pamokyta maldaknygę paskaityti, čia jis labai pavėluotai pats vienas, be kieno pagalbos, prisipažindavo save prasilavinti, kad geriau galėtų prisidėti prie lietuviško darbo.

Gyvenimo pabaigoje mėgiamiausias jo pasakojimas būdavo, kaip jis išmokęs rašyti. Dar prieš I-jį pas. karą, Baltimorėje pritrūkęs darbo, nuvažiavo jo ieškoti kaimyninien Philadelphiaj. Ten lietuviai, siuvyklų darbininkai, turėjo savo klubą. Panoro į jį įstoti ir Petras. Reikėjo nueiti į Tomo Astramsko (buvo garsus tų laikų veikėjas, vėliau SLA istorijos autorius) raštinę ir pasirašyti ant blanko

(pareiškimo). Bet Petras nemokėjo... Astramskas, iš gretimo kambario atsinešęs knygelę — "Vaikų Draugą" (elementorių) numetė ties savo svečiu ant stalo ir šiurkštokai, lyg pyktelėjęs, tarė: "Užsimokėk 10 centų ir išsimokyk!" Tais laikais raštingų ateivių nedaug būdavo. Todėl redaktoriai P. Jaro laikraštines pastangas labai vertino, jį nuolat paskatindavo neatlyti. Su dėkingumu jis prisimindavo buv. Vienybės redaktorių Pijų Norkų, Juozą Širvydą ir Dirvos K. Karpių.

Džiaugdavosi velionis, kad naujieji ateiviai iš naujo pakėlė žlungančią Amerikos lietuvių. Jei ne jie, sakydavo jis, šiuo metu jau viskas būtų pasibaigę: liet. draugijos, įstaigos, laikraščiai. "Tik visa bėda, kad naujakuriai tingi rašyti. Mes, senieji ateiviai, nors nemokyti, rašėm, o jie naujieji, giriasi, kad mokyti, o žiūrėk — iš kai kurių, kad ir nemažų kolonijų, laikraščiuose nieko nėra".

Savo pranešimuose P. Jaras nesitenkindavo tik sausu vietos žinių perteikimu arba šaltu kurio įvykio aprašymu, bet kartu stengėsi žmones paveikti, kad jie susiprastų, kad domėtųsi lietuvišku darbu: ragindavo lankyti susirinkimus, vis primindamas reikimą veikti ir aukotis tautai.

Ištikimybė Lietuvai, savo giliu ir nuoširdžiu patriotiškumu jis viršijo ne vieną tų laikų žinomą veikėją. Kas tik kokių visuomeninių-tautinių reikalų ar sumanymų kreipėsi į Jaro aukos, jis niekad neatsisakydavo paremti. Su savo įnašu netgi būdavo tarp pačių pirmųjų. Kol pajėgdavo, stengdavosi neapleisti jokio lie-

kitos gedo kaulas.

Šermeninėje prie karsto stovėjo lietuviška trispalvė. Velionis, dar gyvas būdamas, pageidavo, kad jo laidotuvių metu žodį pasakytų poetas N. Rastenis. Bet šiam kaip tik tuo laiku susirgus, jį pavadavo J. Rastenie, kartu įdėdama į karstą parsivežtos iš Vilniaus, nuo Gedimino pilies, žemės žiupsnį.

Atsisveikindamas Tautinės Sąjungos vardu, Baltimorės skyriaus pirm. Vl. Bačanskas Petrą Jarą palgino su Lietuvos girių ažuolu, savo asmeniu reikią stiprybę. Į karstą įdėjo vytį ir lietuvišką vėliavėlę su užrašu Lithuania, "kad Aukščiausias žinotų, kad buvai geras Lietuvos sūnus ir garbingas žmogus".

Parapijos bažnyčioje laidotuvių pamaldų metu kun. A. Dranginis savo pamoksle apie velionį sakė,

kad buvęs susipratęs lietuvis ir geras krikščionis. Dirbęs, kad išsilaikytų lietuviybė, kad lietuviai būtų vieningi. Buvęs daugelio gerų darbų pradininku ir dalyviu. Parodė savo gerą širdį, gražiai gyveno, nieko neužgavo. P. Jaras paliko gražų pavyzdį, kaip sąmoningas lietuvis privalo gyventi.

Nors neturėjęs progos įsigyti didesnio mokslo, velionis buvo betgi tikras idealistas. Būdamas ALT Sąjungos Baltimorės skyriaus garbės nariu, mums, tos organizacijos nariams, ir visiems tautiečiams paliko šiuos testamentinius žodžius: "Būkite ištvermingais lietuviais ir dirbkite Lietuvai!"

Velionio žmona Katrina mirusi 1960 m. Liko vienintelis sūnus Vytautas su marčia. Palaidotas kovo 10 d. Loudon Park kapinėse šalia savo žmonos. B. M.

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrą Dr. JUOZĄ BARTKŲ, sūnų EUGENIJŲ BARTKŲ su šeima ir kitus gimines, ištiktus didžios širdgėlos, giliai užjaučiame ir kartu su jais sielvartaujame

Valerija ir Bronius
N e m i c k a i

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrui Dr. JUOZUI BARTKUI, sūnui EUGENIJUI ir dukrai TAMARAI-IRENAI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia

Aga ir Bronius,
Dalia ir Rimantas
D ū d a i

A. † A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrą Dr. JUOZĄ BARTKŲ, sūnų inž. EUGENIJŲ, dukrą IRENĄ BUDRECKIENĘ ir jų ŠEIMAS nuoširdžiai užjaučia

East Chicagos Tautininkai

BEKELIAUJANT

ANTANAS LAUKAITIS

PUNSKAS

Vienas iš mano pagrindinių tikslų Lenkijoje buvo aplankyti Punsko lietuvių. Atvykęs į Varšuvą, tuoj pat susirėšau su savo priešteliu buvusiu Lenkijos lietuvių draugijos pirmininku, universiteto docentu Rimu Vaina. Šis raudonbarzdis, iki batų kulnų užkietėjęs patriotas lietuvis džūkas, iškėlęs Varšuvoj lietuvių draugiją į aukštumas, neseniai vedė taip pat punskietę ir savo pirmininko pareigas perdavė jaunesniam Juozui Bliūdžiui. Lietuvių klube (Ul. Wiejska 16-16 Warszawa, telef. 216951) veikiančiame maždaug nuo 5-tos val. vakarais, tuo metu vyko lietuviškų išdirbinių parodėlė. Tai buvo įvairūs audiniai, rankšluosčiai, margučiai ir kt. Dvieju kambarių patalpa — beveik pilna, daugumoje, jaunų lietuvių, baigusiu Punsko lietuvių gimnaziją ir dabar studijuojančių Varšuvos aukštesiose mokyklose. Susipažinus, atsiranda draugiška nuotaika. Klausimai ir dar daugiau klausimų apie Australiją, Ameriką ir kitus kraštus apie kuriuos vietiniai lietuviai taip mažai žino. Jaunimą domina Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas. Kodėl gi jų niekas nepakvietė? Kodėl jais niekas nesidomi? Ar jie ne lietuviškas jaunimas? Artimiausią susipažinęs ir pabuvojęs su Varšuvos ir Punsko lietuvišku jaunimu aš galiu 100%-niai tvirtinti, kad patriotiškesnių lietuvių jaunuolių, studentų ir akademikų, aš dar nesutikau niekur. Jų tiesiog fanatiška meilė savam kraštui Lietuvai yra kažkas tai nuostabu.

Vieną vakarą po mano pasakojimų apie pasaulio ir ypatingai lietuviško jaunimo gyvenimą Vakaruose,

buvau paklaustas ar noriu pasiklausti lietuviškų dainų. Koks klausimas pasakiau. Doktoratus ruošia V. Samulevičius, L. Jonuška, armijos leitenantas A. Kubilius ir studentai J. Senda, V. Kubilius, J. Bliūdžius, J. Degutis, A. ir Z. Jonuškaitė, L. Slavikauskaitė, M. Vainaitė ir pats raudonbarzdis Rimas, pianinui palydinti ir gitarai priitarian, pradėjo dainuoti lietuviškas dainas. Ir tai, beveik be sustojimo tęsėsi tris valandas, duodant senas ir naujas moderniškias dainas. Šiuo taip gražiai susidainavusius studentus su didžiausiu malonumu klausytų ir Sydnėjaus bei Chicago lietuviai savajame klube, nes tai buvo gražiai ir meniškai išpildytas dainų šiupinys. Varšuvos lietuviai prašo pasaulio lietuvių, viešinti jiems Varšuvoje, aplankyti juos, kai jaunimas tiesiog trokšta glaudesnio kooperavimo su Vakarų lietuvišku jaunimu. Taip kad ateityje nepamirškim ir šio gražaus lietuviško jaunimo žiūnio.

★

Kartu su R. Vaina ir tuo metu Varšuvoje buvusios pasaulinės matematikų konferencijos dalyviu jaunu ir puikiu Vilniaus universiteto profesorium dr. Br. Grigelioniu, penktadienio vakare įlipame į Suvalkų traukinį, kelionei į Punksą. Nesu gyvenime dar taip keliauęs. Po karo kai spekuliantai iš Hamburgo į amerikiečių zoną silkes veždavo, tai tur būt patogiau važiuodavo. Gi šis traukinys tai kimšte prikimštas žmonių, nesvarbu ar tai pirma ar antra klasė. Šiaip taip įsigrūdę, ant vienos kojos stovėdami laikomės lyg bezdžionės už rankenų, kurią, besitaisant stovėjimo padėties, paleidus, tuoj pat kitas

Punsco ūkininkas J. Udzilas sveikinas su Dirvos keliaujančiu korespondentu Antanu Laukaitiu.

čiumpa. Gerai tam nuolatiniam keliautojui Rimui, jis ir stovėdamas, ir dar atsimerkęs, gali sau snausti ir ilsėtis, kai mes su profesoriaumi bandom ir šiaip, ir ki-

poracijos narė, yra taip pat gimnazijos mokytoja. Būnant Punske aplankėm gimnaziją, kurios direktorius yra jaunas, tą pačią gimnaziją baigęs, J. Paransevi-

kam jaunimui.

Punkskas turi savo lietuvišką bažnyčią, kurios klebonas yra pusiau lenkas, mokas lietuviškai. Prie bažnyčios yra lietuviškas parapijos choras, gimnazijos choras, kultūros draugija, krautuvų ir net lietuviška alinė, kur ir aš pamėginau vietinį alų. Miestelyje ir ištisuose lietuviškuose kaimuose gyvena džūkai ūkininkai. Keletą iš jų ir aš aplankiau ir vaišinausi jų puikioje globoje. Žmonės, ypatingai ūkininkai, Punske gyvena tikrai gerai. Žemė ir visas inventorių yra pačių ūkininkų nuosavybė. Kreivėnų kaime Juozo Uzdilo ir vaikų ūkis, galėtų būti pavyzdys ir daug kam kitur. Tvirtuose, kluone, namuose ir kitur viskas labai modernu, elektra, kanalizacija, traktoriai ir įvairiausios moderniškiausios ūkio mašinos. Gi kluone yra padaryta speciali scena, kur statomi vaidinimai, ruošiami šokiai ir kt. Čia prisi-renka iki 600 tautiečių ir praleidžia lietuviškus vakarus. Materialiniai Punsco lietuviai gyvena gana gerai ir matosi aiškius skirtumus tarp esančių lietuvių ir lenkų ūkių.

Mūsų keliaujantis korespondentas A. Laukaitis J. Udzilo ūkyje su kitais Punsco lietuvių.

taip besikratančiam nuo prieškarinių laikų traukinį laikyti, tačiau net ir lenkiška šermukšninė padėties negelbsti ir ryte į Suvalkus atvažiuojam jau pusiau gyvi. Už šią kelionę tai tikrai dalį šv. Petro palašos aš apturėjau. Paskutinę 30-ties kilometrų kelio dalį nuvažiavę taksu, nes autobusas mūsų pavėlavusio traukinio nelaukė, pagaliau atsidūrėme senjorų Vainų namuose Punske.

Vainų pavardė šiame lietuviškame Lenkijos kampe yra labai gerai žinoma. Jis mokytojas, gimnazijos kūrėjas, matematikas, nors dėstęs visa tai ko gimnazijai tik trūksta. Jis ir kultūrininkas, surinkęs tūkstančius lietuviškų dainų, pasakojimų ir kt., kai jo dar nebaigtame statyti name, antrame aukšte yra įrengtas senovės muziejus, kuriame randasi apie 5000 įvairių senovės lietuviškų eksponatų. Juozas Vaina ir visuomenininkas, šio krašto lietuvių ūkininkų vadovas ir atamos taškas. Žmona Aliutė Tumėnaitė iš Dusetų, buvusi Kauno universiteto humanitarinių mokslų studentė ir aktyvi "Šatrijos" kor-

čius, neužilgo vyksta pasisvečiuoti pas gimines į Kanadą. Susirinkusiems visiems gimnazijos moksleiviams tariu žodį ir aš, trumpai papasakodamas apie Australiją ir jaunimą Vakaruose. Per mane ir spaudą, Punsco lietuviška gimnazija, kurią iki šiol jau baigė 270 jaunuolių ir kurioje šiuo metu mokosi virš 200 mokinių prašė perduoti geriausius linkėjimus Australijos ir pasaulio lietuvi-

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Lietuvių klube Varšuvoje. Iš kairės: Rimas Vaina, Juozas Juzevičius, Romas Vitkauskas, Jonas Senda, Bronius Mickevičius, Gražina Sliužytė, pirm. Juozas Bliūdžius, Vitas Kubilius ir Gediminas Grigutis.

Lietuviškos tautodailės kampelis Varšuvoje lietuvių klube.

Operetės antroje dalyje šienpiūviai galanda dalgius.

A. Alunans nuotr.

RUGIAPIŪTĖS VAKARAS

Washingtono-Baltimorės
lietuvių studentų meno an-
samblis "Malūnas" gegužės

22 d. Baltimorės Lietuvių
Svetainės salės scenoje gra-
žiai užsirekomendavo pirmą
kartą grynai savo jėgomis
pastatydamas 3-jų veiks-
mų muzikinę pjesę "Rugia-

piūtės vakarą". Režisūra:
Danutės Drazdaitytės-Bal-
čiūnienės ir Nijolės Duly-
tės - Kaltreider, muzika:
Egidijaus Žilionio ir Prano
Baltakio, dekoracijos: Pet-
ras Sandavičius ir David
Gorrell. Pagrindiniai veikė-
jai: tėvas — Petras Sanda-
vičius, motina — Nijolė Du-
lytė-Kaltreider, duktė, Ma-
rytė — Joana Vaičiulaity-
tė, studentas, šarūnas —
Arūnas Vaškys ir 21 pora
šokėjų: Petras Alūnas, Da-
nutė Drazdytė, Remigijus
Balčiūnas, Ramunė Buivy-
tė, Marytė Dambtūnaitė,
Aldona Drazdytė, Jūra Du-
lytė, Vincas Dulys, Birutė
Dulytė-Gorrell, David Gor-
rell, Nijolė Dulytė, Izabelė
Laučkaitė, Danutė Naidi-
čiūtė, Vida Piliūtė, Vytalis
Pilius, Juozas Pocius, Kęs-
tutis Prasčiūnas, Neriman-
tas Radžius, Viktoras Sa-
jauskas, Joana Vaičiulaity-
tė, Arūnas Vaškys, Rozalie
Veliuonienė.

Džiugu yra pastebėti, kad
šią operetinio pobūdžio mu-
zikinę pjesę į sceną išvedė
mūsų jau čia daugumoje
gimęs akademinis jaunimas
savo pastangomis. Pana-
šaus žanro sceninių pasta-
tymų kaip "Nemunas žydi"
ir "Atsisveikinimas" buvo
sukūręs ir pastatęs dar Va-
karų Vokietijos stovyklose
Lietuvos Teatro dramos ak-
torius ir režisierius a. a.
Gasparas Velička. Tačiau
"Rugiapiūtės Vakaras" tiek
savo turiniu, intriga, muzi-
ka ir tautiniais šokiais re-
prazentuoja lietuviško kai-
mo buitį su jo darbymetės
papročiais, dainomis ir tra-
dicijomis.

Pirmasis veiksmas prasi-
deda sodybos kieme prie
seklyčios darželio ir beržų
supamo kryžiaus, kur ren-
kasi jaunimas į rugiapiūtės
talką. Scenos panoramoje
gražiai atvaizduotas kaimo
peizažas su banguojančiu ru-
gių lauku ir žydinčiom pie-
vomis. Čia jaunimas dai-
nuoja rugiapiūtės dainas.
Tarp studento šarūno ir ūki-
ninko dukters Marytės pra-
sideda meilė ir piršlybos
prieš tėvo norą, kuris ieško
ūkininkaičio, o ne studento

UNDER ONE FLAG

Ateikite pavieniui!
Ateikite visi!
Yra May Co. metinis
malonumo ir maisto
pripildytas festivalis

BIRŽELIO 14-18
11 v. r. iki 4 v. p. p.
7-TAME AUKŠTE
MIESTO CENTRE

Prisijunkite prie savo kaimynų di-
džiajam pasveikinimui mūsų krašto
200-jam gimtadieniui ir daugelio skir-
tingų kultūrų, kurios jį padarė didžiu.
36 stalai, skanūs patiekalai ir tauti-
niai rankdarbiai. Netgi galimybė lai-
mėti "American Heritage Trip" iš
American Airlines. Nepraleiskite to!

m
may co

andré duval

šios dienos grožio salonas
su vakar dienos kainomis

Viskas vėliausios
mados pas
Andre Duval...

Patrauklus naujas de-
koravimas, patys naujau-
si įrengimai ir geriausiai
už viską, mūsų einančios
su diena talentingos pa-
tarnautojos, kiekviena iš
jų eksperte technikoje ir
stiliuje.

Taip viskas seka šios dienos reikalavimus,
išskirus kainas...

Shampoo &
Styleset \$3.45
not \$7.50

HAIRCUTTING \$3.45
from only not \$7.50

BLOWER CUT & STYLING, only \$8.45
not \$15

L'Oreal Perm
\$12.50
not \$17.50

Frosting \$17.50
not \$30 cup
or
cap

Sale of Beauty \$7.87
Special — the famous
Vita Perm, complete
with cut.

UniPerm Incl. \$20
cut
The great new wave
that's pre-programed
for beautiful results
everu time. \$25 at
most salons.

Permanent Eyelashes, individually applied, \$15
The marvelous No Set Perms, from only \$10
by Hibner, Helene Curtis.

No rollers, no pincurls, ever again!
Jeigu jūs dar nebandėte mūsų salono, jūs pra-
randate puikų grožio pažinimą. Niekio nėra ką jūs
galėtume prarasti — ir jeigu jūs neesate patenkinta
mūsų stiliumi, sąskaita nebus pristatyta.

Yra kuklus 30 c. papildomas mokestis
visai sumai.

Penktadienį ir šeštadienį 50 c. daugiau

EAST
• 406 Euclid Ave., 2d F. 781-3161
• Southgate, 5899 Warrensville,
663-6346
• Opposite Eastgate, 449-3435
• Severance Center,
382-2600, 382-2569
• Shoregate, 944-6700,
• Mentor, 255-9115, next to Zayre's
Lake Shore Blvd.
• Painesville 357-6129
The New Market

WEST
• Opposite Southland,
845-3400
• Opposite Westgate,
333-6646
• North Olmsted,
777-8686
• Parmatown,
884-6300
• Midway Mall,
Elyria 324-5742
Lorain 232-8020

"knygų graužiko". Ir taip
per tris veiksmus dviejų va-
landų laikotarpyje žiūrovas
yra patrauktas stebėti besi-
keičiantį scenovaizdį, klau-
syti melodijų dainų, duetų,
šokių.

Išvesdamas į sceną "Ru-
giapiūtės Vakaras" an-
samblis įdėjo daug darbo ir
pasišventimo ir meilės gim-
tajai kalbai ir dainai. Prie
jo parengimo dirbo kai ku-

rių šeimų visi nariai, kaip
rodo pavardės, ir amerikie-
čiai studentai. Nors rengėjų
tikslas, kaip sakosi, buvo
pasirengti Tautinių šokių
šventei Chicagoje ir pasi-
daryti lėšų kelionei, tačiau
jų darbo vaisiai neturėtų
pasilikti vien Baltimorės
scenoje. "Rugiapiūtės Va-
karą" turėtų pamatyti vi-
sos didesnės lietuvių kolo-
nijos.

J. V. Sūduvas

Baltimorės jaunimo ansamblio Malūno šokėjai scenoje.

CHICAGOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI ARTĖJANT

Praeitą kartą rašiau apie finansų komiteto pastangas, sutelkti lėšas penktajai lietuvių tautinių šokių šventei. Ši kartą tenka truputį žvilgtelėti į pačios šventės ruošą. Tokio pobūdžio šventę suorganizuoti yra ne vieno asmens ir ne vienos dienos darbas. Todėl, Jaunimo Centro kavinėje, rengimo komiteto pirmininkas Bronius Juodelis sušaukė visų komisių posėdį, tikslu pasiinformuoti apie vykdomą pasiruošimą ir dabartinį stovį. Posėdžiui vadovavo pirm. B. Juodelis. Jis pastebėjo, kad yra įvykę kai kurių pakeitimų. Garbės svečių komisijos pirm. V. Kamantas, dėl asmeninių priežasčių, iš pareigų pasitraukė ir į jo vietą pakviestas, ir sutiko, Modestas Jakaitis.

Vokietijos lietuvių tautinių šokių grupė 'Ratukas' į šventę neatvyksta, bet užtai iš Pietų Amerikos atvyksta net dvi grupės. Šiuo metu užsiregistravusių yra apie 2000 šokėjų iš 56 anasamblių sudarančių 100 grupių.

Jungtinį chorą diriguos muzikas Aloyzas Jurgutis, liaudies instrumentų ansamblui vadovaus muzikas Alfonsas Mikulskis, o profesionalų muzikantų orkestrui vadovaus šokių muzikos specialistas Algis Modestas. Visų sutikimai gauti ir ruošą vyksta pilnu tempu.

Finansų komisija dirba išsijuosusi ir tikisi, su visuomenės parama, sukelti pakankamai lėšų. Kaip minėta vykdomas plačiu mastu dovanų paskirstymo vėjus. Važaus pasisekimas daugumoje priklausys nuo pačių šokėjų, nes pusė gautų aukų už dovanų paskirstymą teks platinančioms šokėjų grupėms. Pačiai šventei bilietai buvo parduodami paštu, o dabar jau galima gauti asmeniškai 'Marginiuose'. Ložių didžioji pusė jau parduota, ar rezervuota. Reikia manyti, kad vi suomenė rengėjams pritars

ir šventėje gausiai atsilankys.

Šventės globos komitetą sudaro 36 dignitoriai. Galimas daiktas, kad net pats JAV prezidentas G. Fordas į šventę atvyks.

Rengėjai tikisi, kad atsiras pakankamai geros valios lietuvių, kurie suteiks pastogę šokėjams.

Šventės leidinys bus paruoštas dviem kalbom: lietuvių ir anglų, nes ir pati šventė skiriama paminėti Amerikos 200 metų gimtadieniui, Leidinį redaguoja rašytoja Danutė Bindokienė

Šventės komitetą sudaro 70 asmenų ir visi turi pakankamai darbo: susipažinimo vakaras, banketas, informacija, registracija, muzika, dainos, taut. instrumentai ir t.t. ir t.t. Informacijai anglų kalba vadovauja dr. Kastytis Jucas su būriu profesionalų talkininkų. Į šventę pakviesta Chicago didžioji spauda ir televizija.

Rengimo komitetas daro visą, kad tik šventė gerai pavyktų ir būtų padengtos rengimo išlaidos. Mums belieka jų pastangas paremti savo didesne ar mažesne auka ir dalyvavimu pačioje šventėje.

Ilgasis savaitgalis Chicagoje praėjo susikaupimo ženkle. Didesnių renginių nebuvo, o mirusieji prisiminti iškilmingomis pamaldomis abiejose lietuvių kapinėse: Šv. Kazimiero ir Tautinėse. Lietingas oras šiek tiek apgadino rengtas iškilmes ir kai ką atbaidė nuo dalyvavimo.

SEWER

Immediate need for a sewer in our Awning Dept. Individual should be familiar with industrial sewing operation. Experience A plus. But not required. Hourly rate plus fringe benefits. Call Personnel Department.

THE ASTRUP CO.
2937 West 25th St.
Cleveland, Ohio
216-696-2800

Equal Opportunity Employer M/F
(22-24)

Programos pravedėja
jun. L. Kriaučeliūnaitė.

PAGERBTOS MOTINOS

Korp! Neo-Lithuanijos valdyba, š.m. gegužės 23 d., LT Namų salėje Chicagoje, suruošė motinų pagerbimą.

Pagerbimą pradėjo pirm. Živilė Modestienė ir savo žodyje plačiau žvilgtelėjo į lietuvių motiną šio meto sąlygoje.

Meninę programą sumaniai ir šiltai pravedė juniorė Lolita Kriaučeliūnaitė. Ji savo žodžiu ir globa drąsino mažuosius sveikintojus: Juliją Gotceitaitę (10 m.) gražiai padėklamavusią ilgesnį eilėrašį 'Kai alyvos žydi' ir pačius mažuosius - Audronę Moskaitytę (4 m.) ir Saulių Modestą (5 m.), pasveikinusius mamytės.

Po to scenoje pasirodė penketukas - neolituų orkestras: Algis Modestas, Vytautas Paškus ir Zigmas Mikūžis, talkinamas pastarojo jaunesniųjų brolių - Juozuko (14 m.) ir Antanuko (8 m.). Orkestrui pritariant Mikūžių Zigmas su Antanuku vykusiai padainavo dainą apie 'bomą'. Toliau orkestrantai padainavo tris dainas skirtas motinoms: dieviškajai, žemiškajai ir tėvynei.

Motinų minėjimas praves-tas naujoje dvasioje, bandant įtraukti jaunųjų korporantų pačias jauniausias atžalas. Salėje, be programos dalyvių, matėsi keletas šeimų su savo prieaugliu, bet dar neišdrįsusiu išeiti į sceną. Jaunųjų šeimų dalyvavimas šioje popietėje yra pirmas bandymas praplėsti korporacijos gyvenimą. Reikia manyti, kad ateityje ši pastanga nebus užmesta, o jaunesniems augant, bus sudaroma ir daugiau progų visiems kartu pabendrauti.

Po trumpos programos visi dalyviai besivaišindami dalinosi dienos išpūdžiais.

• "Lietuvos Aidai" — nauja lietuviška radijo programa bus girdima kiekvieną penktadienį vakare nuo 10:00 iki 11:00 val. per stotį WOPA 1490 AM banga. Redaguoja Kazė Brazdžionytė, 2646 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrui dr. JUOZUI, sūnui EUGENIJUI ir dukrai TAMARAI su šeimomis nuoširdžią užuojautą reiškia-me ir kartu liūdime

Birutė ir Bronius
Kasakaičiai
Genovaitė ir Antanas
Pustelninkai
Stasys Virpša

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, vyrui Dr. JUOZUI BARTKUI, sūnui inž. EUGENIJUI su šeima ir dukrai IRENAI TAMARAI BUDRECKIENEI su šeima liūdesio valandoje reiškia nuoširdžiausią užuojautą

Joana ir Jonas
š v o b o s

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, Jos vyrui Dr. JUOZUI ir vaikams TAMARAI ir EUGENIJUI nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Jonas ir Pajauja
Gaizučiai,
Detroitė

A. A.

EUGENIJAI BARTKUVIENEI

mirus, jos vyrą dr. JUOŽĄ BARTKŲ, sūnų EUGENIJŲ ir dukrą TAMARĄ su šeimomis labai užjaučiame ir jungiamės gedėjiman

Elvyra ir Petras
Pamataičiai

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

THREE MODERNIOS KOPLYČIOS

Aušros Vartų tunto skaučių 'Žiezirbos' atliekant programą abiturientų baliuje.
A. Plaušinaičio nuotr.

Vakaras skirtas lietuviškajam jaunimui pagerbti

JURGIS JANUŠAITIS

Malonus gegužės mėn. 8 dienos vakaras. Šauniai išsidabinę mergaitės ir berniukai skuba į Sheriton Inn pokylių salę. Renkasi pulkai tėvelių. Daug svečių. Vyrauja šventiška nuotaika.

Tai šių metų abiturientų ketvirtasis tracinis vakaras, kurį ruošia Lietuvos moterų federacijos Chicago klubo valdyba, pirmininkaujant Matildai Marcinkienei, ir abiturientų Motinų komitetas, vadovaujant Reginei Andrijauskienėi, su komiteto narėmis: sol. Vanda Stankiene, D. Bilaišiene, Irena Šereliene ir Vida Šiliene.

Žvalgaisi puošnioje salėje. Skoningai ir meniškai dekoruota. Tai dr. Paulinos Vaitaitienės su talkininkėmis Halina Bagdoniene, A. Petokiene ir E. Baltrušaitiene puikus darbas. Stalus dabiną gyvos gėlės, žvakidės. Šventiška nuotaika.

Pasigirsta muz. M. Motekaičio grojamas maršas. Į pokylių salę įžygiuoja šių metų gražus būrys abiturientų — 14 berniukų ir net 37 mergaitės. Ach, kad taip po porytę! Juk dar būtų šauniau! Bet gi salėje šalia šių metų abiturientų dar gera kapa žvalaus jaunimėlio, jau pernai buvusio jiems skirtame vakare. Šiandien jau svečiai atkilę.

Linksmi nusiteikusi prie mikrofono klubo pirmininkė Matilda Marcinkienė.

Gražus, prasmingas jos žodis abiturientams, susibūrusiems į jiems pagerbti skirtą šventę. Sveikina ir mielus tėvelius, gražiai išauginusius dukras ir sūnus. Čia pat ir perduoda nuoširdžiausius sveikinimus ir linkėjimus jaunimui Lietuvos generalinės konsulės Juzės Daužvardienės.

Prasmingą, jaunimui skirtą žodį taria Marijos aukšt. mokyklos direktorė seselė Selesia, drauge ragindama lietuvių jaunimą eiti gėrio, doros, meilės žmogui ir lietuviškojo gyvenimo keliu.

Meninei programai ir pokyliui vadovauti pakviečiama sol. Vandą Stankienę. Na, žinoma, ji geba savo turtingu humoru užkrėsti svečių nuotaikas. To netrūko ir šiame vakare.

Rita Likanderytė, kaip tokiomis progomis dera, gerai paruoštu trumpu žodžiu padėkojo LMF Chicago klubo valdybai, Motinų komitetui ir tėveliams už tokį gražų vakarą, už linkėjimus. Pažada lietuviškojo jaunimo vardu išlikti gerais lietuviais ir nepamiršti vyresniųjų linkėjimų.

LMF Chicago klubo pirmininkė alfabeto tvarka iškviečia abiturientus, abiturientes, perskaito trumpą jų autobiografiją: kur gimęs, augęs, mokėsi, ką baigė, ką baigs, kokį kraitį sukovęs lietuviškojo veiklo-

je. Nuoširdžiai pasveikina. Motinų komiteto pirmininkė Regina Andrijauskienė mergaitėm prisega po gėlę, berniukus nuoširdžiai pasveikina.

Pažymėtina, kad pristatant abiturientus, prie tėvelių pavardžių nebuvo minimi jokie jų turimi titulai.

Tuo parodyta, kad jaunimėlis neskirstomas pagal tėvelių profesijas, ar luomus, o yra visi lygūs. Tuo jaunimas buvo labai patenkintas.

Gėrimės trumpa, meninė programa. Ją atlieka abiturientės.

Aušros vartų tunto skaučių "Žiezirbos", simpatingos, gerai nusiteikusių, supina gražių, lengvų dainučių pyne.

Čia pat ir balsingas mergaičių trio: Gina Podytė, Rasa Jovarauskaitė ir Loreta Andrijauskaitė, padainavo keletą gražių dainų. Jom akompanuoja muz. M. Motekaitis, taip pat jaunas ir talentingas vyras. Programa trumpa. Dainininkės maloniai sutinkamos, pasigėrėma ju dainučių grožiu.

Po oficialiosios dalies, kun. Algimantas Kezys S.J. sukalba maldą, palaimindamas valgius.

Po šaunių vaišių, įspūdingai, lietuvišku suktiniu pradedamas tradicinis abiturientų balius-šokiai.

Kiek čia daug suskridusio jaunimėlio. Iš įvairių mokyklų. Šiandien viens kitam spaudžia ranką, susipažįsta, išsikalba, užsimezga ryšys. nuoširdus, nemeluotas, o gal vedantis net ir iki šeimos, lietuviškos ir mielos, su-

rimo.

Salėje gaudžia neolituanų, Al. Modesto vadovaujamą, orkestrą. Šoka jaunimas, šoka senimas, šoka tėvelis su dukraite, ir motinėle su sūneliu. Gražu, gražu... O kai įkaito padai, tai jaunimėlis nusimovė net batukus, kad tik smagiau būtų suktis šokio sukuryje. Ir taip iki vėlumų. Klubo valdyba net paruošė ekstra vaišes, kad sveteliai šokių metu dar galėtų vaišintis. Tai valdybos dovana sveteliams. Tą dieną kaip tik Marijos aukšt. mokyklos auditorijoje įvyko trijų lietuviškų operų premjeros. Tad dalis negalėjo baliuje dalyvauti.

Balius buvo gerai organizuotas. Įdėta daug nuoširdaus darbo. Abiturientų tradicinis vakaras praėjo pakilioje, lietuviškoje nuotaikoje. Padėka už tai priklauso LMF Chicago klubo valdybai ir abiturientų Motinų komitetui.

Tokie vakarai ruošini ir ateityje. Jie turi gražias tradicijas, vyksta lietuviškoje aplinkoje ir mūsų mišiam jaunimui pati geriausia proga užmegsti nenutrūkstamus ryšius, kurie ateities gyvenime ypač bus praverę.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynę ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	435-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	342-4240
• BROOKLYN, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
• BUFFALO, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
• CHICAGO, ILL. — 1855 West 47 Street	376-6755
• CHICAGO, ILL. 60629 — 2608 West 69 St.	925-2787
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N. J. — Freewood Acres, Rt. 9	363-0494
• HARTFORD, CONN. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
• LOS ANGELES, CALIF. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
• NEW YORK, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
• NEW YORK, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	789-4507
• RAHWAY, N. J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
• SOUTH RIVER, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
• SYRACUSE, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• UTICA, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476
• MIAMI BEACH, FLA. 33139 — 1201 17th Street	(305) 678-8220
• PHOENIX, ARIZ. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	(602) 942-8770
• SILVER SPRINGS, MD. 20910 — 622 Ellsworth Dr.	(301) 589-4464
• WOODHAVEN, QUEENS, N. Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY'S MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

Clevelando lietuviai inžinierius ir Concorde

Kai prieš keletą savaičių Washingtono aerodrome nusileido, per tris su puse valandų perskridęs Atlantą, Anglijos Concorde supersoninis keleivinis lėktuvas, o po penkių minučių Prancūzijos Concorde, visos Amerikos akys buvo nukreiptos į šį naująsią dvidešimtojo šimtmečio technologijos stebuklą. Tarsi milžiniškos trikampės legendarinės erdvės būtybės, gabenančios besparnius žemės gyventojus greičiau už garsą ir už žemės sukimasį, Concorde lėktuvai turi ilgą savo gimimo istoriją. Anglų ir prancūzų akimis žiūrint, Concorde technologijos srityje prilygsta Amerikos astronautų nusileidimui į mėnulį. Penkiolika darbo metų ir trijų milijonų kaina yra laikomi pateisinamu investavimu Prancūzijos ir Anglijos tarptautiniam prestižo palaikymui. Nors prancūzai anglams ir iki šios dienos negali dovanoti už Orleano Mergelės sudegimą, tačiau tarp jų dviejų kraštų vyko neišvengiamas ilgametis bedarbiavimas, kurio išdavoje tarptautinės padangės raižo šešiolika Concorde keleivinių lėktuvų. Prieš maždaug penkiolika metų, supersoninio keleivinio lėktuvo konstrukcija pradėjo domėtis beveik tuo pačiu metu Amerika, Anglija, Prancūzija ir Sovietų Sąjunga. Dėl įvairių politinių ir ekonominių aplinkybių, po keletos metų Amerika tokio lėktuvo planavimą nutraukė. Kiti trys kraštai dirbo toliau. Dabar, po penkiolikos darbo metų, nuostabūs savo konstrukcija, greičiu, saugumu, kontroversiški savo politinėmis implikacijomis, Concorde supersoniniai keleiviniai lėktuvai tapo

realybe, ir visos keleivių vietos jau išparduotos beveik iki rudens.

Visiems, kurie paskutiniųjų mėnesių laikotarpyje sekė spaudą, Concorde lėktuvams daromi priekaištai buvo primygtinai peršami, ypač iš pačių amerikiečių pusės. Priekaištai dėl oro taršos ir garso stiprumo turėjo politinį koloritą, nenorint europiečiams pripažinti pirmenybės technologinių atsiekimų srityje. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga, komercinio špijonažo priemonėmis nukopijavusi Concorde ir savo lėktuvą pavadinusi Tupolev 144, jau prieš dvejus metus norėjo nustebinti pasaulį, padarydama pirmąjį skridimą į Prancūziją, kuris pasibaigė katastrofa. Iš Vakarų vis toliau nepaliaujamai viliodami technologijos paslaptis, sovietai nuo supersoninio keleivinio lėktuvo gaminimo neatsisakė. Šiuo tarpu yra žinoma, kad Sovietų Sąjungoje Tupolev lėktuvų yra pagamintas nežinomas skaičius, bet jie nenaudojami keleivių pervežimui, o tik bandomojoje stadijoje pašto ir prekių pergabenimui Sovietų Sąjungos ribose.

Sekant visus tuos įvykius, nė vienam iš mūsų nekilo mintis, kad prie Concorde galutinio išleidimo į pasaulį nepaprastai daug yra prisidėjęs lietuvis inžinierius, kurio sukonstruota kuro padavimo sistema yra įvesta į visus Concorde lėktuvus. Pijus J. Nasvytis, Clevelando lietuviams gerai pažįstamas savo visuomenine veikla, jau nuo 1957 metų tarnauja TRW Thompson-Ramo-Woolridge bendrovėje, aviacijos pompų pramonėje, projektų inžinieriaus pareigose. Tos bendro

Inž. P. J. Nasvytis ir Plessey Co. (Anglijoje) vyr. inžinierius H. E. S. Colliver prie Concorde pompų prototipų.
R. F. Lapidge nuotr.

vės kuro padavimo sistemos yra vartojamos visuose lėktuvuose. Tarptautinėje pramonėje TRW šiuo metu užima žymią vietą, išimtinai gamindama kuro sistemas švedų kariniams VIGGAN lėktuvams ir variklius naujam Prancūzijos sprausminiam lėktuvui SNACMA, bendradarbiaujant su General Electric. Tie varikliai, CFM-56, yra tiek pažengę, kad juos pritaikius Concorde lėktuvuose, oro taršos problemos būtų žymiai sumažintos. Į TRW Angliją kreipėsi 1965 metais, prašydama pagalbos kuro perdavimo sistemos išvystyme tuo metu planuojamiems Concorde lėktuvams. BAC (British Aircraft co.), priėmusi TRW padarytus pasiūlymus pareikalavo, kad visi darbai būtų atlikti Anglijoje. TRW pasirinko Londono Plessey bendrovę ir darbo atlikimui paskyrė inž. Pijų J. Nasvytį, kaip tos srities geriausią savo specialistą, turintį net 15 patentų kuro padavimo sistemų srityje.

Apie Pijaus J. Nasvyčio darbą Anglijoje taip rašoma 'Friedly Forum' TRW žurnale, 1967 m. sausio numeryje: '...Pijus J. Nasvytis, vyresnysis projektų inžinierius, nuo 1965 metų kovo mėn. 1 die-

nos vadovauja, kaip techninis viršininkas, Concorde programai... Tiek prancūzai, tiek britai norėjo TRW pompų dėl jų konstrukcijos patikimumo. Pompos bus statomos Plessey, vadovaujant Pijui'...

'Reikėjo dirbti įtemptai ir susikoncentravus. Ne vien techninės problemos reikavo mąstymo ir sprendimo, bet gyvas reikalas įtikinti bendradarbius savo žinojimu ir sugebėjimu. Ypatinai sunku pralaužti tradicinį anglų nemėgimą užsieniečių ir nepasitikėjimą jais', pasakoja inž. Nasvytis. Su šypseną jis prisimena, kad pirmą draugišką pakvietimą pietums yra gavęs tik po pusės metų, o jo bandymas golfuoti sename St. George's Hill klube susidūrė su anglišku pasiūlymu: 'Kodėl jūs neinate golfuoti ten, kur jūs priklausote'. Į jo pasakymą, kad jis nežinąs, kur galėtų priklausyti, buvo patraukta pečiais, leidžiant melsvą dūmelį iš elegantiškos pypkutės.

Po pusterčių metų sutartis buvo išpildyta – buvo pagamintos 36 pompos, jos pilnai išvystytos ir jų tinkamumas įrodytas bandymais. Kuro padavimo pompų lygu širdies funkcijoms žmogaus organizme, anot inž. Nasvyčio žodžių. Pagaminus pirmą Concorde modelį, Londone buvo suruoštos didelės iškilmės, dalyvaujant spaudos atstovams, televizijos ir radijo stotims, ir pačiai karalienei Elžbietai, lydimai jos vyro, princo Pilypo. Buvo pakviesta apie 200 asmenų. Karalienė, išgirdusi Nasvyčio pavardę, stabtelėjo, klausdama, ar jis amerikietis. 'Bet jūsų ne angliška pavardė?', pastebėjo ji, o princas Pilypas stačiai paklausė 'Who are you?' Inž. Nasvyčiui atsakius, kad jis esąs lietuvis, Princas klausiamai į jį pažvelgė ir, kratydamas galvą, tarsį sprendamas jam nesuprantamą mislę, nuėjo toliau.

Dabar jau ištisa eilė Concorde raižo tarptautines padanges, nešdamos šimtus

keleivių greičiau už garsą. Netrukus jie taps kasdieniniu reiškiniu, nors dar ilgą laiką bus daromi priekaištai, ieškant patobulinimų, pataisų. Concorde skrenda 60,000 pėdų aukštyje su 36 kuro pompomis, nors normaliam skridimui tėra reikalinga 12. Tai daroma saugumo sumetimais, pompų varymui naudojami trys skirtingos sistemos – hidraulinė ir dvi elektrinės. Vienai sistemai nustojus veikti, kompiuterio pagalba perjungama į kitą sistemą. Lėktuve yra 130 vietų, tačiau į Ameriką per Atlantą teleidžiama 70 asmenų krūvis, kad galima būtų paimti bent vienu trečdaliu daugiau kuro. Lėktuvo subsoninę skridimo padėtį keičiant į supersoninę, jo reliatyvinę padėtį reikėjo keisti taip, kad kuro permetimas iš vienos lėktuvo dalies į kitą keistų aerodinaminį gravitacijos centrą. Kuro tankiai yra be vidinio spaudimo, todėl prie labai didelio aukščio kuras pradeda virti. Pompų sistema turi į variklius perduoti gryną kurą be garų. Jis turi būti suspaustas ir išvirkštas.

Toji sistema yra inž. P. J. Nasvyčio darbo rezultatas.

Concorde greitis yra 1350 mylių per valandą – skrendant aplink žemę vienu apsisukimu priešinga žemės sukimosi kryptimi, galima pajaukinti 10 valandų!

Priekaištai dėl oro taršos neturi rimto pagrindo, nes Concorde oro taršos lygis yra žemesnis už BOEING 747 Garsu sumažinti taip pat jau randamos įvairios galimybės. Stiprus priekaištas dėl atmosferos sluoksnių sukrėtimo yra lengvai atremiamas nes dauguma karinių lėktuvų skraido tuo pačiu greičiu. Didžiausią problemą sudaro kuras, todėl intensyviai ieškoma būdų naudingam kroviniui padidinti.

Inž. Nasvytis yra įsitikinęs, kad Concorde supersoninių keleivinių lėktuvų ateitis yra užtikrinta, nežiūrint eilės daugiau ar mažiau pagrįstų priekaištų ir suvaržymų.

(Nukelta į 14 ps.)

Lėktuvas Concorde pasirošęs pakilimui...

CLEVELANDE...

(Atkelta iš 13 psl.)

Kaip ir kiekviena kita gyvenimo naujovė, ir tie lėktuvai — viešumos priimami su nepasitikėjimu. Pačiame Britų Parlamente buvusi visa eilė demonstracijų, protestuojant prieš Concorde konstrukciją. vienas iš įdomiausių motyvų buvęs tas, kad, prasidėjus Concorde skridimams, vištos nustosiančios dėti kiaušinius ...

Atlikęs savo darbą Anglijoje, inž. Pijus J. Nasvytis sugrįžo į Clevelandą. Čia jis savo bendrovės vadovybės buvo tinkamai įvertintas, pasiskiriant jį pompų sistemų planavimo viršininku. Deja, jo asmeniškai pasisekimas ir pasitenkinimas sėkmingai atliktu uždaviniu buvo sudrumstas vieno, plačiai neskelbiamo fakto. Š.m. balandžio 5 d. nr. 'Aviation Week and Space Technology' savaitraštyje pasirodė ilgokas straipsnis antrašte 'Britai siūlo Sovietams plačius prekybinius kreditus'. Tame straipsnyje buvo išvardinta visa eilė technologinių išradimų, kuriuos britai pardavė Sovietų Sąjungai. Jų tarpe ir ...inž. Nasvyčio pompų sistema, pagaminta dirbant Plessey Bendrovėje ...

Pasikalbėjimo metu inž. Nasvytis su kartėliu prisimena 1967 metais Londone įvykusią pirmą pompų parodą, kurią su dideliu dėmesiu apžiūrino sovietų atstovai. Nežinodami, kad kas nors supranta rusiškai, jie savo tarpe kalbėjosi, stebėdamiesi pompų įmantrumu. 'Po velnių, kaip jie viską čia mandriai sugalvojo' ... Į anglų firmos pasiūlymą, ar Nasvytis nenorėtų vykti į Sovietų Sąjungą, kaip ekspertas demonstruoti pompas, jis atsakė — 'Taip, jei jie duos laisvę Lietuvai'. Savo buvimo metu pastebėjęs nepaprastą britų dosnumą Sovietų Sąjungai technologijos srityje. Jis ne kartą klausdavo savo bendradarbių, kodėl tai yra daroma. Anglai, su savo tipingu pasitikėjimu Anglijos tradiciniu tvirtumu ir moraline savosios demokratijos stiprybe, pareikšdavo: 'Kokia jiems nauda iš tos technologijos, jei jų sistema juos pačius visvien sužlugdys' ...

Ir taip savo tautiečių tarpe randame vėl vieną asmenį, kuris savo darbu, sugebėjimais ir gabumais padarė svarų įnašą jau pasaulinio masto plotmėje. Savo laiku aktyvus sportininkas, įvairių organizacijų pirmininkas ilgametis čiuurlionietis, inž. Nasvytis vėl grįžta į mūsų eiles, šį kartą su paskaita, kurioje detalai pristatys Concorde istoriją Clevelando lietuviams š.m. birželio mėn.

Šv. Kazimiero Lituanistinės Mokyklos abiturientai. Prieky: R. Vyšnionytė, D. Balčiūnaitė, D. Čepulytė, V. Kijauskaitė. Gilumoje: V. Čyvas ir L. Johansonas. V. Bacevičiaus nuotr.

Mokslo metų pabaigtuvės

Sekmadienį, gegužės 23 d. Clevelando Šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla atšventė savo 19-ųjų metų pabaigtuves.

Mokiniam, tėveliams ir svečiams susirinkus Dievo Motinos Nepalaujamoms Pagalboms šventovės aikštėje, abiturientė Danutė Balčiūnaitė pasakė trumpą kalbą ir padėjo gėlių puokštę prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo. Po šių iškilnių visi nuėjo į šventovę pamaldoms.

Pasimeldę ir parapijos kavinėje pasistiprinę, mokiniai ir svečiai suėjo į parapijos didžiąją salę mokslo metų pabaigimo aktui. Sugiedojus Lietuvos himną ir mokyklos kapelionui kun. Leonui Zarembai sukalbėjus invocaciją, mokyklos direktorė apžvelgė praėjusius mokslo metus, padėkojo mokytojams ir rėmėjams, o mokinius paskatino ir vasarą pasinaudoti mokykloje įsigytomis žiniomis.

Tėvų Komiteto pirmininkas Džiugas Staniškis padėkojo mokyklos direktorei, mokytojams, mokyklos rėmėjams ir mokinių tėvams.

LB Clevelando Apylinkės pirmininkas Jurgis Malskis, pabrėžęs lituanistinių mokyklų svarbą ir padėkojęs mokytojams, mokyklai įteikė dovanas — knygas, kurias

mokytojai įteikė savo skyrių geriausiems mokiniams: 1 sk. — Diana Staniškytė, Lilija Gelažytė, Audrius Bankaitis; 2 sk. — Julija Gelažytė, Loreta Gincaitė, Andrėja Jakulytė; 3 sk. Aukšė Bankaitytė, Paulius Tallat-Kelpša, Linas Biliūnas, Ričardas Matas; 4 sk. — Aldona Johansonaitė, Dalia Kašubaitė, Lina Vyšnionytė; 5 sk. — Vincas Staniškis, Saulius Bankaitis, Ramūnas Balčiūnas, Gytis Barzdukas; 6 sk. — Rima Apanavičiūtė, Vida Kašubaitė, Edas Čepulis, Jonas Muliolis; 7 sk. — Vilija Ramūnaitė, Paulius Ramūnas, Lina Žiedonytė, Sigutė Bankaitytė, Rūta Nasvytytė; 8 sk. — Elena Muliolytė, Jonas Bankaitis, Paulius Staniškis, Renė Motiejūnaitė; 9 sk. — Mirga Bankaitytė, Virginija Juodišytė, Rita Kazlauskaitė, Algis Miškinis; 11 sk. — Lidija Balčiūnaitė, Andrius Kazlauskas, Sigutė Lenkauskaitė; 12 sk. — Danutė Balčiūnaitė.

Mokykloje kasmet vykdomos knygų skaitymo varžybos, kurių mėcenatai, B. ir A. Gražuliai, šįmet premijoms paskyrė \$110. Varžybas laimėjo: 1 sk. — R. Bublytė, L. Gelažytė, D. Staniškytė; 2 sk. — J. Gelažytė, A. Apanavičiūtė, L. Gincaitė; 3 sk. — V. Bublytė, L. Biliūnas, P. Tallat-Kelpša; 4 sk. L. Vyšnionytė, T. Bublys; 5 sk. S. Bankaitis; 6 sk. R. Apanavičiūtė, V. Kašubaitė; 7 sk. — R. Nasvytytė, L. Žiedonytė, P. Ramūnas, S. Bankaitytė; 8 sk. — J. Bankaitis; 9 sk. — R. Kazlauskaitė, V. Juodišytė, M. Bankaitytė; 11 sk. — A. Kazlauskas, A. Nasvytytė; 12 sk. — D. Balčiūnaitė. Varžybų dalyviai perskaitė 501 knygą (36,861 psl.).

Išėję visą 12 metų kursą ir išlaikę egzaminus, mokyklą baigė šie abiturientai: Danutė Balčiūnaitė, Daina Čepulytė, Vitas Čyvas, Linas Johansonas, Vilija Kijauskaitė ir Rena Vyšnionytė. Juos sveikino ir knygomis apdovanojo LB Ohio Apygardos valdybos išdininkas Feliksas Eidimtas, o atestatus įteikė

mokyklos direktorė V. Augulytė, kuri buvo ir 12 sk. auklėtoja. Ilgametis mokyklos rėmėjas Jonas Balbatas, kuris kasmet abiturientus apdovanoja, šįmet atsiuntė \$60. Visų abiturientų vardu padėkos žodį tarė, ir su mokykla atsiseikino Vitas Čyvas.

Į aukštesniąją mokyklą buvo perkelti šie 8-ojo skyriaus mokiniai: Jonas Bankaitis, Ingrida Gedrytė, Renė Motiejūnaitė, Elena Muliolytė, Rimas Narušas, Rita Rydelytė, Paulius Staniškis ir Rytas Urbaitis. Jiems žodį tarė 8-to sk. auklėtoja Adolfina Malėnienė, o jų vardu mokytojams ir tėveliams padėkojo Elena Muliolytė.

Abiturientai ir 8-tą sk. baigusieji savo mokytojus papuošė gėlėmis ir apdovanojo lietuviškais meno dirbiniais.

Aktą baigus daina 'Lietuva brangi', Tėvų Komitetas mokinius ir mokytojus pavaišino.

Mokykloje šįmet mokėsi 110 mokinių. Dirbo šie mokytojai: J. Ramūnienė, A. Muliolienė, R. Šilgalienė, D. Grigaliūnienė, I. Bublienė, S. Stasienė, J. Biliūnas, J. Dunduras, A. Malėnienė, A. Miškinienė, R. Nasvytienė, V. Augulytė, kun. L. Zaremba, muz. A. Mikulskis ir L. Rociūnaitė. Mokyklos biblioteką tvarkė D. Staniškienė. (va)

JAUNŲJŲ KŪRYBOS ŽODIS

Gegužės 23 Clevelando Pedagoginiai lituanistikos kursai baigė mokslo metus giedra literatūros valandėle.

Gėlėmis papuoštoje viršutinėje Naujosios parapijos salėje — kelios dešimtys svečių. Kursų direktorius V. Kavaliūnas klausytojam palinkė šviesių atostogų ir padėkoja dėstytojams: prof. A. Augustinavičienei, St. Barzdukui, Pr. Karaliui, V. Mariūnui, A. Tamulioniui J. Žilioniui ir paskaitininkam svečiam — Akrono universiteto prof. dr. J. Kavaliūnaitėi ir Tėvynės Garsų radijo valan-

dėlės vedėjui J. Stempužiui.

LB Clevelando apylinkės valdybos pirmininkas, pasiūlydamas išvartyti kursų darbo barą, kiekvienam klausytojui įteikia "Lietuvių katalikų Bažnyčios kronikos" antrąją dalį ir pabrėžia, kad tai ne dovana, o įpareigojimas kovoti už lietuvių tautos laisvę, kaip už ją kovoja pavergtieji mūsų broliai ir seserys.

Kursų klausytojo R. Belzinsko padėkos žodžiu baigiasi pirmoji programos dalis. Kursantės prisega dėstytojam po gėlę, ir prasideda literatūros valandėlė, vadovaujama A. Mackevičiaus. Savo kūrinius skaityto penki klausytojai, atskleisdami įvairius jų veikėjų gyvenimo momentus.

J. Ignatavičiūtės "Vasario dvidešimt devintosios" personažai — kimštiniai gyvuliai — atgyja ir skundžiasi, kad iše reikalingi meilės, o Gražina, kuri anksčiau su jais nuolat būdavusi ir žaizdavusi, dabar juos užmiršusi ir niekad, praeidama pro šalį, jų net ir nepaglostanti.

A. Kazlauskos "Išgąščio" veikėjas pasakoja, kaip ji vieną vakarą apėmusi vis didesnė ir didesnė baimė. Ir visa ko tik nesibaigė tragedija. Gera, kad jo brolis laiku parkrito ant žemės — medžioklinio šautuvo šūvis tesugadino tik duris.

N. Lenkauskaitės "Svajonėse ir realybėje" lyriškoje nuotaikoje atgyja autorės prisiminimai iš Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongreso Pietų Amerikoje, o drauge atsiskleidžia ir darbo lietuvių prasmė.

N. Mainelytės "Laiškų" Violeta su nuosaičiu ir veikėjų — jų čia yra keletas — charakteriu pagrįstu humoru pasakoja apie ją "išimylėjusio" nežinomojo laiškus.

J. Ramūnienė "Skausme", prasidedančiame gamtos fonu atsiskleidžia gilus motinos skausmas, kuri pagaliau ir pati išeina pas nieką iš karto nesugrįžusį sūnų.

Ši gražti literatūros valandėlė baigiasi dviem kursų klausytojos R. Eidukaitės žodžiais: ji kviečia svečius vaišintis. (ms)

DETROIT

• Birželio trėmimų minėjimas Detroito įvyksta birželio 13 d. tokia tvarka: 10:30 pamaldos Dievo Apvaizdos šventovėje, kuriose dalyvaus mūsų organizacijos kartu su latviais ir estais. Iškilmingas minėjimas įvyks 12 val. Kultūros Centro salėje. Rengia Baltų Komitetas.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED MEDICAL TECHNOLOGIST
Needed for Laboratory of a 100 bed hospital on the coast.
Salary commensurate with experience and ability. Liberal personnel policies. Apply call or write to: Pathologist CARTERET GENERAL HOSPITAL Morehead City, N. C. 28557 919-726-7886 (21-27)

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

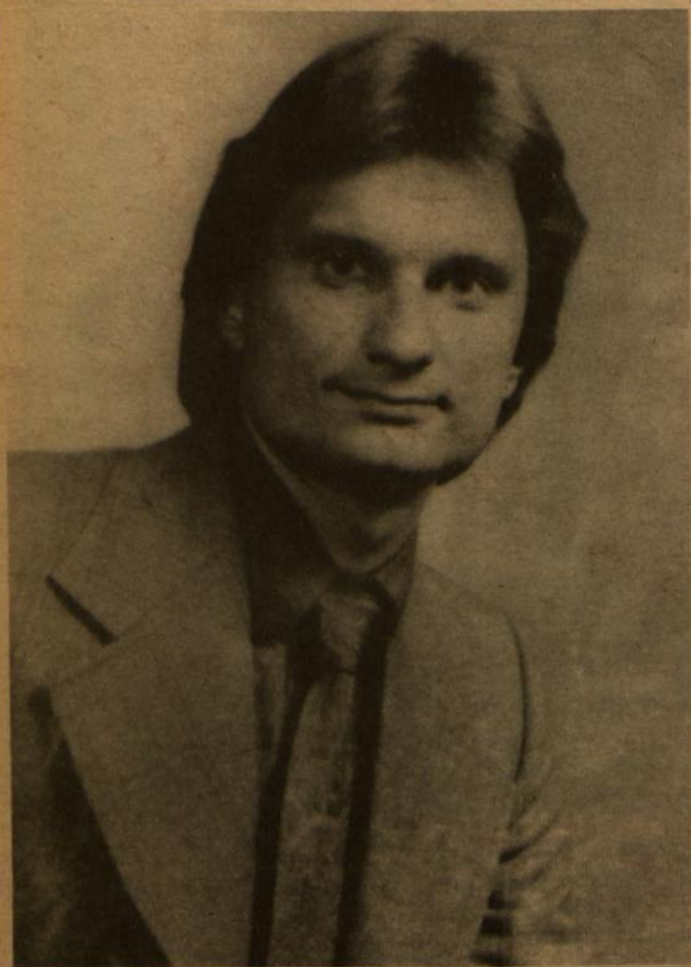
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.

Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

VAIZDAI IŠ DIRVOS SUKAKTUVINIO BALIAUS LOS ANGELES

Adv. Tomas Vytautas Mažeika.

TOMAS VYTAUTAS
MAŽEIKAshire Blvd., Beverly Hills,
Ca. 90212, tel. (213) 275-7754
arba (213) 278-9696.Jaunam teisininkui linki-
me sėkmės.• Dirvos novelės konkur-
sui gauta Brolio novelė
"Teismas Birželyje".Primename, kad Dirvai
įsikūrus laikinoje patalpo-
se (6116 St. Clair Ave.),
greitesniam pašto pristaty-
mui adresas lieka tas pats:
DIRVA, P. O. Box 03206,
Cleveland, Ohio 44103.Pereitais metais Tomas
Vytautas Mažeika baigė
teisių mokslus Loyola Teisių
Universitete, igaudamas tei-
sių daktaro laipsnį.Tais pačiais metais išlaikė
Californijos Bar Association
egzaminus, davęs priesaiką
tapo 'Bar Association' nariu.Priklauso Los Angeles ap-
skrities 'Bar Association' ir
Beverly Hills 'Bar Associa-
tion'.Pradėjo praktiką atidary-
damas savo įstaigą 9570 Wil-1976 metų Dirvos novelės
KONKURASTEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės
temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė. rankraščiui įteikti data: 1976 metų
birželio 15 d.ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės
Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtina
privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašo-
mi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant
pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su
autorius tikrąja pavarde, adresu ir telefono nume-
rių. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažy-
mėta: nelaimėjus — neatplėšti.SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dole-
rių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premi-
juotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti
Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Auto-
rius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju
leidimu.NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų au-
toriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui
atskirai sutartomis sąlygomis.JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas
premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu
komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė
nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir
perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

Los Angeles mieste ruoštas Dirvos 60 m. sukakčiai paminėti balius buvo gausus svečiais
ir stipria parama Dirvai. Iš rengėjų, ALT S-gos Los Angeles skyriaus, Dirvos atstatymui gauta
net 1000 dolerių auka. Baliuje nuotaika buvo puiki ir dalyviai sako, kad balius visais atžvil-
giais pasisekė, tai esą rengėjų nuopelnas. Nuotraukoje V. Čekanausko stalo svečiai.

R. Jurkūnienės stalo svečiai.

V. Černiaus stalo svečiai.

R. Muloko stalo svečiai.

AUKOS DIRVAI

Atnaujindami prenumerata ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

V. Bagdonas,
Oak Lawn, Ill. 7.00
D. Martinkus,
Sunrise Beach, Md. 10.00
P. Naujokaitis,
River Edge, N. J. 2.00
V. Januška,
Winnipeg, Canada 2.00
D. Brazdžionis, L. Angeles 7.00
J. Byla, Waterbury Con. 2.00
J. Švoba,
Madison Hts., Mich. .. 5.00
V. Lenkevičius, Chicago 10.00
L. Puskepalaitienė,
Dearborn, Mich. 27.00
J. Veselka,
Evergreen Park, Ill. .. 2.00

GERMAN INDEX SET-UP MAN

& BROWNE & SHARPE SET-UP MAN

Five years minimum experience. Growing company in Mansfield, Ohio. Will pay for relocating if qualified. Excellent working conditions. Write to:

AUTOMATIC PARTS, INC.
P.O. BOX 1505 MANSFIELD, O. 44901
An Equal Opportunity Employer (24-25)

P. Matulevičius, Toronto 2.00
A. Mažeika,
Fox Hills, Ca. 10.00
J. Vengris, Amherst, Mass. 7.00
L. Stonys, Southfield, Mi. 2.00
Lietuvių Bicentennial
Komitetas Detroit 30.00
J. Kapčius,
Juno Beach, Fla. 2.00
R. Gintautas,
Caseyville, Ill. 3.00
X. Y., Chicago 2.00
L. Saudzis, Philadelphia 3.00
A. Česonis, Philadelphia 3.00
J. Agurskis, Omaha, Neb. 17.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

**WANTED EXPERIENCED
MAINTENANCE MEN
BRICKLAYER**
with ability to work with concrete
ALL AROUND MECHANICS
for general factory maintenance.
Must be able to read blue prints.
Steady work for qualified men, and
fringe benefits. 6 day week. 7 A.M.
to 3:30 P.M. Call Mr. KAMMS, 8:30
A.M. to 2:30 P.M. Mon. thru Fri.
216-961-6161. (21-27)

**OPPORTUNITY FOR
REGISTERED NURSES**
45 bed private hospital. Northeast
Georgia.
Charge nurses and rotating relief
nurses. 3-11 and 11-7 shift charge
nurse. 3-11 Emergency Room.
Salary commensurate with experience
& ability. Liberal personnel policies
& fringe benefits.
Apply call or write
RIDGECREST MEDICAL CENTER
P. O. Box 376
Clayton, Georgia 30525
or Phone 404-782-4297 (21-28)

SERVICE MANAGER TRUCK LEASING

(With Diesel Maintenance Experience)

LEAD A LARGE OPERATION IN DETROIT FOR SAUNDERS LEASING SYSTEM

Rewards and future potential are high for your background and talent in supervision, diesel mechanic training, and customer contact. Because we have been expanding many of our service managers have been promoted to the branch management level.

We invite to consider our career advantage, and exceptional compensation including free income protection, free retirement, medical insurances, and other quality fringes.

For immediate attention send complete resume to
Mr. Bill Heard

SAUNDERS LEASING SYSTEM, INC.

201 Office Park Drive
Birmingham, Alabama 35223

We Are An Equal Opportunity Employer M/F (21-23)

Modern woodworking plant

established 1935, doing topgrade architectural woodwork and store fixtures, located in Houston, Texas, has openings for the following craftsmen:

Moulder operator; Shaper operator; Custom Veneering Superintendent; Millwright.

Hourly Scale — \$5.50, \$5.75, \$6.00. Time and one-half for overtime. Seven paid holidays, 1 & 2 week paid vacation, group medical insurance. Company paid pension plan. Write or phone

BROCHSTEINS, INC.

11530 So. Main, Houston, Texas 77025
Phone A/C 713 666-2881 (24-26)

LICENSED WATCHMEN

Earn up to \$2.70 an hour for full or part time shifts. Weekly pay, permanent assignments, transfer fee paid.

HUDSON SECURITY

2233 Washington St. Louis, Mo. 63103
314-621-3440 (24-28)

MAINTENANCE MECHANIC

IMMEDIATE OPENING FOR AN EXPERIENCED MAINTENANCE MECHANIC IN A CHEMICAL PLANT IN THE DUNDALK AREA.

Applicants must be familiar with pump repairs, pipefitting, & chemical plant maintenance. Electrical experience helpful. Must have own tools. position starts at \$5.68 per hour plus differentials of 14 cents & 17 cents. Paid Blue Cross, Blue Shield, Diagnostic 4 & many other fringe benefits.

For appointment call Mr. Allen, Mon. 301-633-6400, ext. 350.

GLIDDEN-DURKEE SCM CORP.

2701 Broening highway
Baltimore, Md. 21222

An Equal Opportunity Employer (21-22)

Malonu žaisti žydinčioje gamtoje. Mergaičių 20-ji vasaros stovykla Dainavoje įvyks liepos 18 - rugp. 1 d.d. Stovyklai vadovauja Nek. Prad. Marijos Seserys. Visos mergaitės nuo 7 iki 15 metų kviečiamos stovykloje dalyvauti.

LITUANISTINĖ STOVYKLA

Jau treči metai iš eilės prie Kento valstybinio universiteto netoli Clevelando, Ohio valstijoje, ruošiamą neeilinę stovyklą. Tai specialūs dviejų savaitių kursai, taikomi studentiško amžiaus jaunimui, norinčiam pasitobulinti lituanistikoje. Lituanistinės stovyklos rengėjas yra Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) Ryšių centras, kurio būstinė yra Chicagoje. Ji įvyks rugpjūčio 15-27 d.d. šiomis dienomis Ryšių centras pradėjo registruoti interesus.

Programa

Stovyklos programa yra sudaryta iš trijų sričių — kalbos, istorijos ir literatūros. Kalbos dalykus dėstys mok. Stasys Barzdukas (linksnų mokslą), prof. Antanas Klimas (kirčių

mokslą ir žodžių darybą) ir kun. Juozas Vaišnys (rašybą). Prof. Benediktas Mačiūka pakviestas dviem paskaitų ciklam. Vienas bus apie Nepriklausomos Lietuvos raidą, o kitas iš pokario Lietuvos laikų. Pokalbį apie literatūrą praves prof. Ilona Maziliauskienė iš Montrealio (lietuvių apysaka) ir prof. Rimvydas Šilbajoris iš Ohio (lietuvių poezija).

Su paskaitą apie Lietuvos laisvinimo byla atvyksta JAV Lietuvių Bendruomenės atstovas Washingtono Algirdas Gureckas. Bus įvairių kitų pranešimų ir svarstybių, kur progos pasireikšti turės patys kursantai.

Dalyvavimo sąlygos

Rengėjai norintiems stovykloje dalyvauti jokių išankstinių sąlygų nestato,

Dalia Orantaitė, kuri mokytoja amerikiečių St. Justin Martyr mokykloje, Eastlake, Ohio, Bicentennial programai, parodyti, kas išmoka iš kitų tautų, gyvenančių Amerikoje, savo klasės mokinius išmokino šokti lietuvių taut. šokius, dainuoti ir deklamuoti lietuviškai (aišku su akcentu). Jos mokinių atliktą programą susilaukė didelio dėmesio ir stiprių plojimų iš publikos. Tokiu būdu buvo rasta nedidelė proga parodyti amerikiečiams lietuvių kultūrinį įnašą. Nuotraukoje mokiniai šoką liet. tautinius šokius. Pirmoj eilėj berniukai: Martello, Lukas, Valenti, Lardner, Pilotti, Schindel. Antroje eilėje: mokyt. D. Orantaitė ir mergaitės: Bals, McVicker, Conway, Emanuele, Adamczewski ir Shockley.

bet drauge pageidauja, kad interesantai galėtų palyginti lengvai kalbėti, skaityti ir rašyti lietuviškai. Pereitų dviejų metų stovyklos parodė, jog elementarinis kalbos mokėjimas yra būtinas sėkmingam darbui, ypač istorijos bei literatūros srityje. Pažymėtina, jog stovyklos laikotarpiui išimtinai naudojamosi vien lietuvių kalba, ne tik paskaitų, pamokų ar diskusijų metu, bet taipgi privačiuose pokalbiuose. Rengėjai rekomenduoja, kad susidomėję kursuose dalyvauti būtų baigę lituanistines mokyklas savose kolonijose.

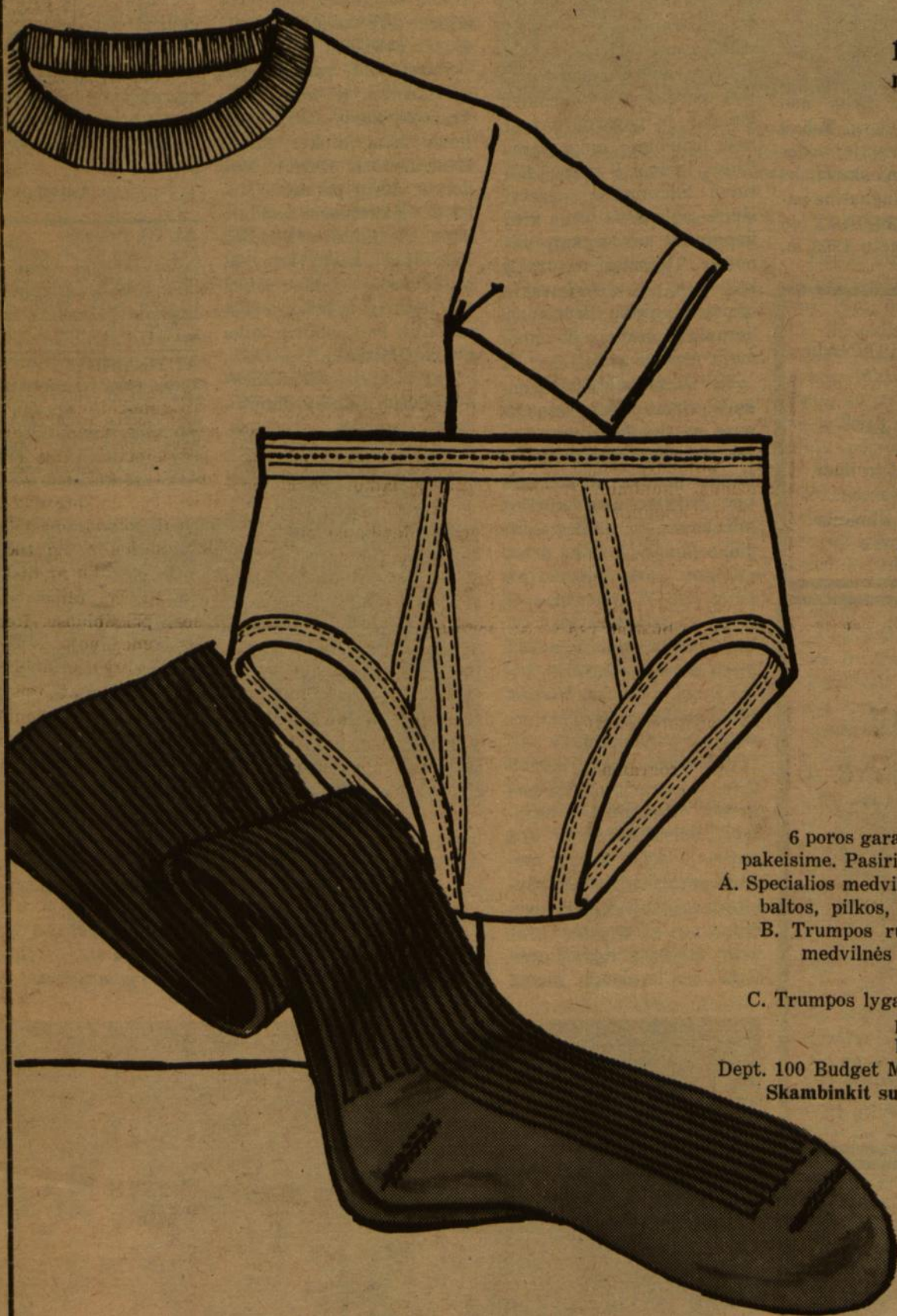
Kursų dalyviai gali rinktis kuriose srityse norėtų specializuotis, tačiau turi imti bent po vieną kalbos, istorijos bei literatūros dalyką. Dalyvių patogumui veiks lietuviškų knygų bei skaitinių biblioteka, kuria visi laisvai galės naudotis individualiom studijom. Taipgi bus galima įsigyti kalbos žodynus, kitas knygas, periodikos ir t.t.

Nors kursantų amžius neribojamas, jaunesniems kaip studentiško amžiaus šie kursai nerekomenduojami. Dalyviai turi būti pajėgūs išklausyti ir atlikti uždavinius keturių dėstomųjų dalykų.

Mokestis ir registracija

Registruotis stovyklai galima kreipiantis į PLJS Ryšių centrą, 2422 W. Marquette Road, Chicago, Ill. 60629. (Ant voko pažymėti "Stovykla"). Kaina — \$100 asmeniui. Parašiusiems bus siunčiami registracijos lapeliai, kurie grąžintini iki liepos 15 d. su \$10 registracijos mokesčiu. Norintieji dalyvauti bet negalintieji sumokėti mokslapinių kviečiami kreiptis su stipendijos prašymu. PLJS Ryšių centras dės pastan- (Nukelta į 17 psl.)

Tėvo Dieną – BVD apatiniai baltiniai ir Bachelor kojines padaro specialia.

Didžiausias taupymas patogiams medvilnės apatiniams baltiniams.

3/3.39

reg. 3/3.99 kelnaitės

3/3.69

reg. 3/4.29 kojinės

Vėsūs ir patogūs medvilnės apatiniai baltiniai, kelnaitės ir T-marškiniai tėvui. Mašina skalbiami. T-marškiniai turi apvalią apykaklę ir trumpas rankoves. Didesnis kirpimas patogumui. Dydžiai S, M, L, XL. Megztos kelnaitės mašina skalbiamos. Papiginimas tik ribotam laikui. Dydžiai 30-44.

Išeis Tėvo Dienai mūsų Bachelor kojines.

1.19

6 poros garantuotos šešiams mėnesiams, arba mes pakeisime. Pasirinkit iš 3 stilių pagrindinėse spalvose.

A. Specialios medvilnės trumpos. Nesuspaustas viršus — baltos, pilkos, juodos. Dydžiai 10½ iki 13... 1.19

B. Trumpos rumbuotos elastinis viršus. Specialios medvilnės baltos, pilkos, juodos, pilkai juodos, mėlynos, rudos, 10½ iki 13... 1.19

C. Trumpos lygaus mezgimo darbo kojines — baltos, pilkos, juodos. Pilnai apvalūs pirštai. Dydžiai 10½ iki 13. 3 poros už 2.39

Dept. 100 Budget Men's Furnishings. Visose krautuvėse. Skambinkit su užsakymu 241-3070 bet kuriuo laiku.

PIRKIT MIESTO CENTRE PENKTADIENĮ ir ŠEŠTADIENĮ nuo 10 iki 6. SKYRIUOSE iki 9:30. VISI SKYRIAI SEKMADIENĮ ATIDARYTI 12:30-5:30. Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps.

(Atkelta iš 16 psl.)
gas tokias stipendijas išrūpinti.

Universitetiniai užskaitai

Kaip ir pernyktė, taip ir šioji trečioji lituanistinė stovykla yra ruošama glaudžiai bendradarbiaujant su Kento valstybinio universi-

tetu, ypač jo "Etninių studijų" vadovu prof. Jonu Cudzow. Šiais metais kursantai galės gauti universitetinius užskaitus (kreditus). Tam reikalingas atskiras mokestis. Trijų valandų užskaitų mokestis yra \$69, o šešių — \$137.50. Valandos skaičiuojamos pagal ketvir-

tinį (o ne semestrinį ar trimestrinį) būdą.

Ribotas skaičius

Kursai vyks amerikiečių kunigų jėzuitų rekolekcijų namuose "Loyola of the Lakes". Patalpos yra patogios, tačiau nedidelės: todėl dalyvių skaičius ribo-

jamas iki 45. Suinteresuotiems patariama nedelsiant registruotis. Neužsiregistravusiems kursuose vietų nebus.

Per paskutiniuosius tris metus ruošiamos lituanistinės stovyklos sutraukia daugiausiai akademinį jaunimą bei jaunus profesiona-

lus ir iš tolimesnių JAV ar Kanados vietovių, kaip pvz. Montrealio, Toronto, New Yorko, Bostono, Los Angeles ir kitų. Clevelandiškiams, kurių kaimynystėje stovykla vyksta, tai yra neeilinė proga patobulinti savo lituanistines žinias.

Romas Sakadolskis

35 METAI ALTORIAUS TARNYBOJE

Šiais metais kun. kleb. Aleksandras Goldikovskis švenčia savo 35-rių kunigystės metų (o taip ir 70 m. amžiaus) sukaktį, kuri buvo oficialiai atžymėta š. m. gegužės 30 d. iškilmingomis pamaldomis šv. Josaphato šventovėje ir pagerbimo puota D. M. N. Pagalbos parapijos salėj.

Kun. A. Goldikovskis kunigu išventintas 1941 m. Rygoj. Tik gavęs šventimus jis paskiriamas kūrijos sekretorium. Vėliau, dar bolševikiniais metais, areštavus kūrijos kanclerį, skiriamas kanclerio pareigoms ir tampa vysk. J. Rancans dešine ranka. Tremtyje drauge su vysk. Rancenu apsigyvena nedideliame Bavarijos miestelyje. Čia prasideda rūpesčiai tremtinių reikalais. Pagal galimybes bando kontaktuoti JAV karinės valdžios bei tremtinių

stovyklas, siekiant tremtinių apsaugos, aprūpinimo ir pan. Tremties laiku Vokietijoje kun. A. Goldikovskis buvo vysk. Rancans sekretorius, tad jam dažnai tekdavo susitikti ir su lietuviais vyskupais. Ypač artimai bendradarbiavo su vysk. Padolskiu.

Čia Amerikoje kun. A. Goldikovskis tremtinio kelias atsiranda Clevelande. Kurį laiką artimai dirbdamas su vysk. Rancans, lanko latvių kolonijas... pagaliau 1953 m. paskiriamas vikaru į lietuvių šv. Jurgio parapiją, kurioj išbuvo 6 metus, skiriamas kito lietuvių parapijon, pas kun. Angelaitį. Čia dirba nuo 1959 iki 1963 metų. Toliau St. Francis parapijoje vikaru. Gi 1968 m. skiriamas klebonu į St. Augustine parapiją (West 14 St.), ten pabuvęs virš metų 1963 m.

paskiriamas į šv. Josaphat parapiją (1435 East 33 St.) klebonu. Ši, deja, jau paskutinė parapija: liepos mėnesį kūrijos patvarkymais turės trauktis pensijon ir žada gyventi Clevelande.

Kun. A. Goldikovskis latvių kilmės, tačiau didesnė jo, kaip kunigo, gyvenimo dalis, darbai, tautinė ir dvasinė tarnyba yra labai artimai susijusi su lietuviais. Ypač jis gerai žinomas ir mielas Clevelando lietuviams. Čia jis lietuvių parapijose praleido 10 metų. Po to, kad ir dirbdamas kitose parapijose, visuomet palaikė nuoširdžius ryšius su lietuviais. Į mūsų šventes, parengimus visuomet lankosi. Jo pavardę dažnai rasi įvairiuose aukų sąrašuose. Dažnai jį matysi lietuvių laidotuvėse, neretai išgirsi aplankius vieną kitą ligoninėse ar sergantį namuose. Tad visai natūralu, kad kun. A. Goldikovskis užsitarnavo visų Clevelando lietuvių pagarbos, įvertinimo ir padėkos.

Šv. Padėkos Mišias atnašavo celebrantas, asistuojamas gausios liturginės svitos. Pamaldų metu atitinkamus padėkos ir įvertinimo žodžius tarė kūrijos kancleris Rev. James Griffin, seminarijos laikų draugas kun. Juris Pudans, Albany, N. Y. (latviškai ir lietuviškai) ir kun. M. Cieslik, Grafton, Ohio. Pamaldų metu giedojo bažnyčios choras ir sol. Antanina Vivods. Nedidelė bažnyčia pilna parapijiečių ir svečių.

Kaip bažnyčioj pamaldoms taip ir puotai atspausdintos skoningos programos. Solenizantas ir visi garbės svečiai sutikti muzikos garsais ir susirinkusiųjų plojimais. Garbės svečių tarpe — Clevelando vyskupo atstovas Rev. James Griffin, Clevelando meras

Ralph J. Perk, apskrities kontrolierius George V. Vainovich ir kiti. Pobūvio programą pradeda puotos vedėjas Pr. Razgaitis, invokacijai pakviesdamas kun. Juris Pudans. Vaišių metu perskaitomi sveikinimai: kardinolo Antonio Samore, Roma; Clevelando vyskupo James A. Hicky. Meras Ralph J. Perk įteikia oficialią proklamaciją, tardamas ir trumpą žodį. Ralph J. Perk lietuvių ir kitų tautybių yra mėgiamas ir visuomet susilaukia įvertinimo. Taip ir šį kartą jis palaidėtas gausiais plojimais. Toliau sveikinimo žodį taria George Vainovich ir kiti garbės svečiai.

Pagerbimo vaišės buvo pajvairintos ir meno programėle, kurią atliko čiurlionio kanklininkės Mirga Bankaitytė ir Elenutė Muliolytė. Kaip paprastai tokiose banketuose susidaro ilgas sveikintojų sąrašas. Taip ir šį kartą kun. A. Goldikovskį sveikino ištisa eilė lietuvių ir latvių organizacijų, kas pobūvio laiką gerokai užtesė.

Savo žodyje solenizantas nuoširdžiai dėkojo dignitoriams, garbės svečiams, sveikintojams, organizacijoms, parapijoms, progra-

mos išpildytojoms, šios puotos parengėjams ir visiems dalyviams. Pagerbimo puota užbaigta Rev. M. Cieslik malda.

Vaišėms maistą patiekė Saukevičius Catering Co. Gi saldumynus — tortus ir panašius skanėstus sunešė mūsų ponios, suorganizuotos ir prašytos šio banketo rengėjų Bronės Kazėnienės ir Nijolės Kersnauskaitės. Pagerbimo vaišėse dalyvavo apie 400 asmenų.

Apskritai kun. A. Goldikovskio 35-rių kunigystės metų paminėjimas praėjo iškilmingai.

Jungdamasis prie puotoj gausiai pareikštų sveikinimų, norėčiau palinkėti solenizantui geros sveikatos, ilgų, aktyvių metų, dirbujantis buvusių parapijiečių, brolių latvių ir lietuvių tarpe.

Antanas Garka

AUTO BODY

NEED METAL PERSON. FIRST CLASS ONLY TO WORK IN MODERN COLLISION CENTER. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. LOADED WITH WORK. TOP SALARY. PAID VACATION. FULL H & A BENEFITS. CALL TODAY (609) 227-0244. (24-26)

AUTO BODY

FRAME PERSON. SUSPENSION AND MECHANICAL. FIRST CLASS ONLY. TO WORK IN MODERN COLLISION CENTER. EXCELLENT WORKING CONDITIONS. LOADED WITH WORK. TOP SALARY. PAID VACATION. FULL H & A BENEFITS. CALL TODAY 609-227-0244. (24-26)

Korp! Neo-Lithuania filisterei KRISTINAI NOMEIKAITAI, mylimam tėveliui

muzikui ZENONUI NOMEIKAI

mirus, reiškia gilią užuojautą ir kartu su ja liūdi

Korp! Neo-Lithuania
New Yorke

A. + A.

DR. JUOZUI ZUBRICKUI

iškeliavus amžinybėn, jo seserims KAZEI SNIEČKUVIENEI ir MARIJAI ABRAITIENEI bei jų šeimoms ir visiems artimiesiems, mūsų širdingiausią užuojautą

Marija ir Jonas
A d o m a i č i a i

A. A.

VINCUI DEGUČIUI

mirus, savo brolius žalgiriečius VIKTORĄ ir JONĄ DEGUČIUS, taip pat visą DEGUČIŲ ir LANIAUSKŲ šeimą, jų gilaus liūdesio valandoje, širdingai užjaučiame

Clevelando šaulių
Žalgirio Kuopa

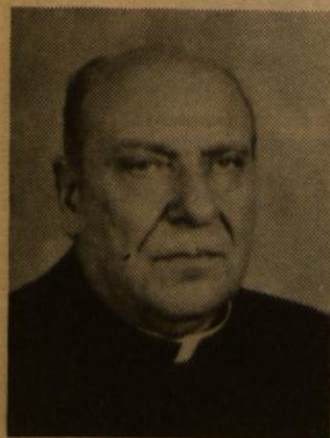
Ateities Klubo Clevelande suruoštame sol. B. Aleksaitės koncerte, prof. John Cadzow ir Ponia dalinasi išpūdžiais su jaunimu.

Sol. Birutė Aleksaitė ateitininkų šventėje-koncerte Clevelande turėjo didelį pasisekimą. Jai akompanavo muz. Gary Wedow, gaidas vertė R. Čyvaitė.

A. Karkliaus nuotr.

CLEVELANDE ir apylinkėse

MIRĖ KUN. PETRAS
DZEGORAITIS

Širdies smūgio ištiktas š. m. birželio 4 d. mirė kun. Petras Dzegoraitis, 67 m. amž., St. William parapijos vikaras.

Atsisveikinimas, kuriame dalyvavo keli šimtai clevelandiečių lietuvių, įvyko sekmadienį Jakubs ir sūnaus laidotuvių namuose. Gražiai atsisveikinimą pravedė Juozas Stempužis, nupasakodamas velionies patriotišką veiklą okupacijos metu.

Po iškilmingų pamaldų St. William šventovėje, birželio 8 d. palaidotas Visų Sielų kapinėse.

Plačiau apie velionį bus kitame numeryje.

IDOMI PASKAITA

Penktadienį, birželio 11 d. 7:30 p. p. Lietuvių Namų II aukšte inžinierių susirinkime inž. P. J. Nasvytis skaitys paskaitą — "Supersoninis Concord lėktuvas ir jo problemos". P. J. Nasvytis yra sukonstruktavęs Concord lėktuvo pompą. Clevelando visuomenė kviečiama atsilankyti.

RUOŠIAMAS
CLEVELANDO LIETUVIŲ
FILMAS

Š. m. birželio 24 d., ketvirtadienį, Naujosios Parapijos mažojoje salėje, 7 v.v. yra šaukiamas informacinis susirinkimas ruošiamo Clevelando lietuvių kolonijos filmo reikalui.

Suinteresuoti ir filmo rėmėjai yra kviečiami dalyvauti.

• Žalgirio šaulių kuopos šaudymo pratimai įvyks birželio 13 d. 3 v. p. p. nuolatinėje vietoje Rt. 44. Juos praves L. Staškūnas, kuris pavaduoja atostogaujantį kuopos sporto vadovą I. Muliolį. Kviečiami atvykti visi, kas mėgsta šį sportą. Dėl kelio šaudyklon žinių gali suteikti L. Staškūnas tel. 481-2216 ar A. Karso-
kas tel. 531-9131.

NAUJAS CLEVELANDO
MEDICINOS GYDYTOJAS
DR. VIKTORAS ČEICHYSŠ. m. birželio 1 d. Case
Western Reserve Universi-

Clevelando ramovėnų vyrų choras, vadovaujamas muz. Juliaus Kazėno, atliks meninę programą Birželio Trėmimų minėjime š. m. birželio 13 d. 12 val. Naujosios parapijos salėje. Nuotraukoje muz. Julius Kazėnas ir akomponiatorė Genė Karsokienė tarp choristų.

teto medicinos fakultete Viktoras gavo medicinos gydytojo diplomą.

Jis yra moterų ligų specialisto dr. Viktoro ir, vadaus likų specialistės dr. Elenos Čeičių sūnus.

Jaunasis daktaras Viktoras yra gimęs Australijoje ir mažas būdamas su savo tėvais atvyko į Clevelandą. Čia baigęs St. Ignacius aukštesniąją mokyklą, studijavo Case Western Reserve Universitete Bio-Chemiją ir Geologiją, įsigydamas bakalauro laipsnį. Po to, vienus metus gilinosi Metropolitan ligoninėje Bio-Chemijos srityje su dr. Gabuzda.

Dr. Viktoras Čeichys praktiką atliks ir specializuosis Radiologijoje Clevelando klinikoje.

Linkime sėkmės ir ištvermės užsibrėžtame tikslė.

• Studentų ateitininkų susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 13 d., 4 val. pas Rimą Čepulį (2945 Forest Lane). Bus diskutuojami svarbūs klausimai, tad visų narių dalyvavimas pageidaujamas.

• Studentų choras "Nerija" priima naujas nares. Prie choro prisijungti norinčios turi būti studentės ar baigusios moksleivės. Balsai bus tikrinami sekmadienį, birželio 13 d., tuojau po 10 val. ryto Mišų, mokyklos muzikos klasė. Jei yra klausimų, prašau skambinti R. Čyvaitei 486-3228.

• Po viena vėliava aštuntasis May Co. festivalis, šiais metais skirtas JAV 200-jam gimtadieniui, įvyks birželio 14-18 d.d. miesto centre, 7-me aukšte. Festivalyje dalyvauja 25 tautybės su savo savitu maistu ir tautiniais dirbiniais. Pabaltiečiai šiais metais nedalyvauja.

Atidarymo iškilmės įvyks birželio 14 d. pirmadienį nuo 12 val. ir birželio 16 12:30 bus tautybių madų paroda.

TRĖMIMUS MININT

Šiomet sukanka 35 metai nuo pirmųjų masinių trėmimų. 1941 m. birželio 14 ir 15 dienomis visą Lietuvą apėmė siaubas. Tomis dienomis tūkstančiai sunkvežimių su sovietu kariuomene, policija ir kitokiu pagalbiniu personalu miestuose ir kaimuose masiniai areštavo žmones, vežė į geležinkelio stotis, pakraudami į prekinius, ir gyvulinius vagonus be jokios sanitarinės priežiūros, be maisto ir vandens. Traukinys po traukinio iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos riedėjo su suimtaisiais į rytus, į sovietų vergų stovyklas.

Apskačiuota, kad per pirmąjį vežimą birželio mėn. iš Lietuvos išvežė apie 40,000 žmonių. Okupantas buvo paruošęs planus daug didesniems trėmimams, bet tais metais nespėjo savo planų įvykdyti. Prasidėjus karui 1941 metais birželio 22 d. sovietai galvotrukčiais išbėgo arba, teisingiau sakant, buvo išvyti. Geležinkelių stotyse paliko ešalonus paruoštus išvežimui, iš kurių suimtieji išsilaisvino.

Per vienerius okupacijos metus komunistų įvesta santvarka taip žiauriai save pristatė, kad jei kas propagandos paveiktas, galvojo teigiamai apie komunistų sistemą, skubiai nuo jos nusisuko.

Dėka Amerikos ir Anglijos pagalbos Sovietų Sąjungai karo metu, sovietai karą su Vokietija laimėjo ir vėl Baltijos valstybes okupavo. Jie tęsė tautos naikinimą žiauriausiomis priemonėmis, toliau vykdydami trėmimus ir partizanų naikinimus. Apie trėmimus ir tremtinių kančias yra parašyta knygų tą tremtį pergyvenusių: St. Rūkienės "Vergijos Kryžkelėse", Ju-
ciūtės "Pėdos mirties zonų" ir B. Armonienės "Palik ašaras Maskvoj". Tos knygos rekomenduotina per skaityti visiems ir ypač,

tiems kurie komunistinei sistemai turi paslėptų simpatijų.

Birželio trėmimų minėjimą, kaip kiekvienais taip ir šiais metais ALTO Clevelando skyrius rengia š. m. birželio 13 d., sekmadienį. Po tam tikslui atlaikytų pamaldų abiejose liet. parapijų šventovėse, minėjimas įvyks Naujosios parapijos salėj 12 val. Kalbėtojas bus iš Detroito inž. A. Zapparackas. Visuomenė kviečiama gausiai atsilankyti. (kk)

• Annmarie Kirchner Dyke pirminiuose rinkimuose, birželio 8, kandidatuoja į Nepilnamiečių teismo teisėjus (Juvenile Court). Jos vyras Ted Dyke yra teisės mokslų profesorius Cleveland Marchall Lew School.

Annmarie Kirchner Dyke turi registruotos gailėstinios sesers diplomą. Studijuodama John Carroll ir St. Louis universitetuose, gavo mokslų bakalaureatą. Toliau studijas tęsė Cleveland Marchall Law School ir gavo teisės mokslų doktoratą. Dirbo Ohio valstybės administracijoje kaip advokatė, buvo Attorney General įstaigos specialioji patarėja. Dabar ji verčiasi teisės praktika advokatų firmoje Dyke, Gamiere and Catliota.

Jos kandidatūrą į Nepilnamiečių teismo teisėjus stipriai remia visuomeninės, darbo unijų, religinės ir kitos grupės. Ją indorsavo Clevelando AFL-CIO, UAW and Assoc. of Cleveland Firefighters Union.

CLEVELANDO ALTO SKYRIUS

KVIEČIA VISUS CLEVELANDO

LIETUVIUS GAUSIAI DALYVAUTI

TRAGIŠKOJO BIRŽELIO
IVYKIŲ MINĖJIME,
BIRŽELIO 13 D.

ŠV. MIŠIOS:

Šv. Jurgio šventovėje 10:30
Dievo Motinos Nuolatinės
Pagalbos parapijos salėje.

AKADEMIJA —

Dievo Motinos Nuolatinės
Pagalbos parapijos salėje.

Pagrindinis kalbėtojas — inž. A. Zapparackas.

Programoj — Ramovėnų choras vadovaujamas
muz. J. Kazėno.

DIRVA

PELŅĄ PASKYRĖ DIRVAI PAREMTI

Gegužės 15 dieną Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Elizabetės skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis buvo pagerbtas sulaukęs 60 metų amžiaus. Pagerbtųjų rengimo komitetas, kurį sudarė Pranas Damijonaitis, Vincas Gruzdis,

Petras Lanys, Petras Mačiulaitis, Vincas Misiūnas, Jurgis Sirusas ir Julius Veblaitis, nutarė gautą šio pobūvio \$200 pelną paaukoti Dirvos atstatymo fondui.

VLIKO IR ALTOS PASITARIMAS

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir

Amerikos Lietuvių Taryba savo bendrame posėdyje, įvykusiame New Yorke gegužės 29 d., sutarė išplėsti glaudesnį bendradarbiavimą. Pasitarime dalyvavo iš ALT pusės dr. Kazys Bobelis, Teodoras Blinstrubas, kun. Adolfas Stašys ir iš VLIKo pusės dr. Kęstutis Valiūnas, dr. Bronius Nemickas, Jurgis Valaitis. Kadangi abiejų organizacijų tikslas yra tas pats, o uždaviniai labai panašūs, iš naujo buvo pabrėžtas reikalingas tikslingiau ir artimiau derinti darbus.

Dėl to buvo sutarta nuolat pasikeisti žiniomis ir tam reikalui turėti po vieną valdybos narį — ryšininką. Taip pat sutarta reikalui iškilus dažniau susitikti Vliko ir Alto vadovybėms svarbesnius veiklos žygius aptarti ir derinti. Pasitarime, trukusiame apie 2 val., draugingoje nuotaikoje buvo pasikeista nuomonėmis bei žiniomis ir kitais svarbiais klausimais.

• Antano ir Emilijos Jurgelių šeima, mirus žymiam lietuvių tautos veikėjui Pranui Nasvydui, vietoj gėlių jį laidojant, Dirvai paremti paaukojo 50 dol. Ačiū.

• Mirė Jurgis Naruševičius, gyv. Elizabethe, N. J., priklausęs ALT S-gai, nepalikęs jokių giminių.

• L. Puskepalaitienė, gyv. Dearborn, Mich., atnaujindama Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 27 dol. Ačiū.

• Dr. Bronius Nemickas, Pace universiteto New Yorke White Plains kolegijos politinių ir ekonominių mokslų profesorius, išrinktas tos kolegijos senato vicepirmininku (vice chairman).

AUKOS DIRVOS ATSTATYMO FONDUI

Dirvos atstatymo fondui aukojo:

T. A. Zibas,
Cincinnati, Ohio 25.00
V. Abraičio pagerbimo
rengimo komitetas,
Elizabeth, N. J. 200.00
Dirvos 60 metų sukakties
minėjimo, rengto ALT
S-gos Los Angeles
skyriaus, baltųjų
pelnas 580.00
Iš pavienių asmenų surinkta
(Los Angeles aukų
rinkėjai: J. Petronienė,
J. Rukšienė ir A.
Juodvalkienė). Aukotojų
sąrašas bus skelbiamas
atskirai 420.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

PATIKSLINIMAS

Skelbiant Vladui Blinstrubui įteikusių Dirvos atstatymui aukotojus, buvo sukeistos prie aukavusių asmenų sumos. Turi būti: Teresė Kuzmanienė aukojo 25 dol. ir P. Milašius 10 dol.

PADĖKA

A + A

RAPOLAS SKIPITIS TEISININKAS-VISUOMENININKAS.

Mano brangus vyras mirė 1976 m. vasario mėn. 23 d., palaidotas vasario mėn. 25 d. Lietuvių Tautinėse Kapinėse Čikagoje.

Nuoširdžiausiai dėkoju gerb. kun. Ansui Trakiui už pamaldas ir gražų, prasmingą pamokslą, už palydėjimą į amžino poilsio vietą ir už paskutiniąsias maldas kapinėse.

Ypatingą padėką tariau Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinės sesėms ir broliams šauliams, kurie atliko laidojimo apeigas, nešė garbės sargybą, papuošė velionio karstą Tautos vėliava ir puošniu šaulių ženklo pavidalo vainiku.

Iš gilumos širdies dėkoju su velioniu atsisveikintiems ir žodį tarusiems: Generalinei Konsulei J. Daužvardienei, Šaulių Sąjungos Vytauto Didžiojo Rinktinės garbės nariui V. Išganaičiui, Teisininkų Centro Valdybos nariui L. Šmulksčiui, Tautos Fondo atstovui K. Barzdukui ir D.U.L.R. atstovui K. Kasakačiui. Dėkui A. Budreckui už šių atsisveikinusiujų pristatymą.

Nuoširdžiai dėkoju Lietuvos Diplomatinės Šefui Stasiui Lozoraičiui su Ponia už jautrią užuojautą ir įvertinimą a. t. a. Rapolą, kaip valstybės vyrą, žymų visuomenės veikėją.

Gili padėka Generaliniam Konsului Anicetui Simučiai su Ponia ir poniai Elenai Čiurlienei už paguodą ir velionio įvertinimą, kaip didelio patrioto atidavusio didelę duklę Lietuvos valstybės atkūrimui bei ginant jos laisvę.

Didi padėka Jo Excelencijai vysk. V. Brizgiui ir gerb. kunigams: J. Plankiui, J. Borevičiui SJ, S. Šantarui aplankiusiems velionį koplyčioje ir pasimeldusiems už jo sielą.

Ačiū P.L.B. Valdybos pirmininkui B. Nainiui už velionio aplankymą koplyčioje.

Nuoširdžiausią padėką tariau velionio kolegoms — teisininkams atlikusiems garbingą paslaugą nešdami jo karstą paskutinėje žemės kelionėje: J. Našliūnui, L. Šmulksčiui, P. Jokubkai, V. Bulotai, K. Smolenskui ir A. Pimpei.

Ypatingą padėką tariau savo giminačiams Dr. P. Švarcui, jo žmonai Aldonai ir Rūtai ir Petrui Sakams už rūpestingą ir nuoširdžią globą sunkioje mano skausmo valandoje.

Dėkojus visiems užprašiusiems šv. Mišias už velionio sielą ir pareiškusiems man užuojautą spaudoje, telegramomis, laiškais, telefonu ir gyvu žodžiu. Nuoširdus ačiū visiems tiems, kurie gausiomis gėlėmis papuošė a. t. a. Rapolo karstą.

Ačiū visiems, kurie pagerbė velionį ir prisidėjo bet koku būdu prie jo laidojimo bei palydėdami jo palaidus į kapines.

Ačiū Laidotuvių Direktoriui P. Bieliūnui už rūpestingą ir nuoširdų laidojimo tvarkymą.

Visiems, visiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

Liūdinti žmona

LYDIJA SKIPITIENĖ

Korp! Neo-Lithuania mecenatui

PRANUI NARVYDUI

mirus, Jo sūnums, broliui, giminėms ir

artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Korp! Neo-Lithuania
New Yorke

Didžiam lietuviui, "Gimtinės Takais" autoriui

A. A.

PRANUI NARVYDUI

negrižtamai amžinybėn iškeliavus, sūnus VYTAUTĄ ir ALGIRDĄ su žmona ir brolių JONĄ su šeima giliai užjaučia ir kartu liūdi

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
I-asis Skyrius New Yorke

A. A.

PRANUI NARVYDUI

mirus, jo sūnums VYTAUTUI, ALGIRDUI su žmona DARATA ir broliui JONUI su šeima širdies skausmo liūdėsyje reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą

Antanas, Emilija,
Vytautas ir Rimantas
Jurgelių šeima

Pranešame, kad 1976 m. gegužės

mėn. 25 dieną Vokietijoje, Pinneberge,

po sunkios ir ilgos ligos mirė mūsų my-

limas vyras, brolis, švogeris ir dėdė

ANTANAS MAZILIAUSKAS.

Liūdintieji

Žmona Viktorija
Maziliauskienė,

brolis Edmundas ir
brolienė Alice

Maziai-Maziliauskai

ir

Romas Maziliauskas